

nem, per unam horam ante auroram, et aliam post meridiem, sine ministro, sub die¹ et sub terra, in loco tamen decenti, etiamsi altare sit fractum, vel sine reliquiis sanctorum, et praesentibus haereticis, schismaticis, infidelibus et excommunicatis, si aliter celebrari non possit (caveas vero ne praedicta facultate seu dispensatione celebrandi bis in die aliter quam ex gravissimis causis et rarissime utaris, in quo graviter tuam conscientiam oneramus; quod si hanc eandem facultatem alteri sacerdoti iuxta potestatem inferius apponendam communicare, aut caveas eam utendi alicui, qui ab hac sancta Sede hanc facultatem obtinuerit, approbare visum fuerit, serio tuae conscientiae iniungimus, ut paucis dumtaxat, iisque maturioris prudentiae, ac zeli, et qui absolute necessarii sunt, nec pro quolibet loco, sed ubi gravis necessitas tulerit, et ad breve tempus eandem communices, aut respective causas approbes); deferendi SS. Sacramentum occulte ad infirmos sine lumine, illudque sine eodem retinendi pro eisdem infirmis in loco tamen decenti, si ab haereticis aut infidelibus sit periculum sacrilegii; induendi vestibus secularibus, si aliter vel transire ad loca tuae curae commissa, vel in eis permanere non poteris; recitandi rosarium, vel alias praeces, si breviarium tecum deferre non poteris, vel divinum officium ob aliquod legitimum impedimentum recitare non valeas; dispensandi, quando expedire videbitur, super usu carniurn, ovorum et lactiniorum tempore ieiuniorum et praesertim quadragesimae; ac praedictas facultates communicandi (non tamen illas, quae actum iniunctae tibi visitationis concernunt, quaeve requirunt ordinem episcopalem, vel non sine sa-

¹ Potius lege *die* (R. T.).

cerorum oleorum usu exercentur) sacerdotibus idoneis, qui in insulis et locis praefatis ac in praedicta visitatione laborabunt, et praesertim tempore tui obitus, ut tunc sit qui possit supplere, donec Sedes Apostolica certior facta (quod quamprimum fieri debet per delegatos vel unum ex eis) alio modo provideat, quibus delegatis auctoritate apostolica facultatem concedimus post obitum tuum in casu necessitatis consecrandi calices, patenas et altaria portatilia sacris oleis ab episcopo tamen benedictis.

§ 2. Ceterum volumus ut praedictae facultates gratis et absque ulla mercede exercentur, et durante tempore visitationis concessae intelligantur, nec illis ullo modo uti possis extra fines tuae visitationis; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

§ 3. Mandantes propterea omnibus et singulis archiepiscopis, episcopis, praefatis, capitulis, aliisque personis ecclesiasticis tam secularibus quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, etiam praefatae Societatis Iesu, regularibus, ceterisque, ad quos spectat, et qui in supra dictis insulis et locis resident, ut te uti visitatorem apostolicum a nobis, ut praefertur, deputatum recipiant et recognoscant, ac tibi in omnibus ad visitationem praefatam spectantibus omnino pareant et obsequantur, tuaque salubria monita et mandata humiliter suscipiant, et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§ 4. Volumus autem ut, si quae¹ graviora in huiusmodi visitatione repereris,

¹ Potius lege *qua* (R. T.).

modum certiorandi S. Sedem. ea, necnon informationes omnes in huiusmodi visitatione sumendas, sub tuo sigillo clausas, ad nos, seu memoratam cardinalium congregationem, quamprimum diligenter transmittas, ut, quod de super statuendum fuerit, maturam consultatione adhibita decernamus.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, hospitalium, conventuum, collegiorum, Ordinum, congregationum et institutorum regularium, etiam Societatis praefatae, et locorum piorum quorumcumque, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, libertatibus, immunitatibus et litteris apostolicis, illis eorumque praesulibus, praelatis, superioribus et personis secularibus et regularibus quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et formam in illis traditam observatam, inserti forept, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ad verbum insertis

habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 iulii MDCCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 2 iulii 1666, pontif. anno XII.

DXLVII.

Praeceptum superioribus et personis Societatis Iesu, in insulis maris Aegaei, Zacynthi et Cephaloniae, aliorumque locorum adiacentium residentibus, ut visitationem ab apostolico visitatore Iosepho Maria in eorum collegiis, domibus, hospitibus, residentiis, aliisque locis quibuscumque vigore alterius Brevis sanctissimi instituendam, omnimoda et dilatione postpositis, recipiant et admittant¹.

Venerabili fratri Iosepho a S. Maria episcopo Hieropolitano,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum nos te per alias nostras in simili forma Brevis litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, nostrum et Apostolicae Sedis visitatorem in insulis maris Aegaei, Zacynthi et Cephaloniae, aliisque locis adiacentibus, cum diversis facultatibus auctoritate apostolica deputaverimus; idcirco, ut iniunctum tibi munus ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem facilius, atque expeditius obire et exequi valeas, providere cupientes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-

Meliora huiusmodi Constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Præcipi au-
terioribus So-
cietatis (sua
visitationem in
suis domibus
excipiunt pro-
lo rubricâ.)

eis sententiis, censuris et poenis, a iure
vel ab homine, quavis occasione vel
causa latis, si quibus quomodolibet in-
nodatis existis, ad effectum præsen-
tium dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutam fore cen-
suras; omnibus et singulis Societatis
suae superioribus, ac clericis, seu pres-
byteris regularibus et personis quibus-
cumque, etiam specificâ et individua
mentionem et expressionem dignis, qui in
præfatis insulis, et locis resident, in
virtute sanctae obedientiae, et sub indi-
gnationis nostrae aliisque arbitrii nos-
tri poenis, districtè præcipiendo man-
damus, ut visitationem, a te in eorum
collegiis, domibus, hospitibus, residentiis,
aliisque locis quibuscumque praefatarum
nostrarum litterarum vigore instituen-
dam, omni morâ, dilatione et tergiver-
satione postpositis, recipiant et admit-
tant, teque tamquam visitatorem aposto-
licum ut praefertur a nobis deputatum
recognoscant, ac debitum honore et re-
verentiâ prosequantur, necnon tibi in
omnibus visitationem huiusmodi concer-
nentibus promptè pareant et obediant,
tuaque salubria monita et mandata hu-
militer suscipiant et efficaciter adimplere
procurent, alioquin sententiam sive poe-
nam, quam rite tuleris seu statueris in
rebolles, ratam habebimus, et faciemus
auctore Domino usque ad satisfactionem
condignam inviolabiliter observari.

Contraria tollit.

§ 2. Non obstantibus omnibus et sin-
gulis, quae in litteris praefatis volumus
non obstare, et praesertim dictae So-
cietatis, eiusque provinciarum, collegio-
rum, domorum, hospitiorum, residen-
tiarum et locorum quorumcumque, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roboratis, statutis
et consuetudinibus, etiam immemorabi-
libus, privilegiis quoque, indultis, liber-
tatibus, immunitatibus, exemptionibus

et litteris apostolicis eidem Societati,
eiusque praeposito generali, aliisque
superioribus, ac clericis, seu presbyte-
ris regularibus, et personis quibuslibet,
sub quibuscumque tenoribus et formis,
ac cum quibusvis etiam derogatoriis
derogatoriis, aliisque efficacioribus et
insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis
decretis, in genere vel in specie, ac aliâ
quomodolibet in contrarium praemisso-
rum concessis, confirmatis, et quantis-
cumque vicibus innovatis; quibus omni-
bus et singulis, etiamsi pro illorum suf-
ficiendi derogatione de illis eorumque
totis tenoribus specialis, specifica, ex-
pressa et individua, ac de verbo ad ver-
bum, non autem per clausulas generales
idem importantes, mentio seu quaevis
alia expressio aut alia exquisita forma
ad hoc servanda foret, tenores huius-
modi, ac si de verbo ad verbum, nihil
penitus omisso, et formâ in illis traditâ
observatâ etc., habentes¹, illis aliâ in suo
robore permansuris, ad praemissorum
effectum, hac vice dumtaxat specialiter
et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die 11 iulii
MDCCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 2 iulii 1666, pontif. an. XII.

DXLVIII.

*Circa novam formam assumendi electo-
res rotae civitatis Perusinae².*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Paterna, quam de nostris et Sedis
Apostolicae subditis gerimus, cura nos

Exortium.

¹ Male edit: Main. legit *pro servatâ habentes*; ceterum quae desunt supplè ex pag. 361 a
(R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

inducit, ut eorum commodis atque uti-
litatibus consulere iugiter studeamus.

Supplicatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper se-
cerunt dilecti filii priores seu decem-
viri civitatis nostrae Perusinae, quod,
cum antehac singulis vicenniis in eadem
civitate fieri solitus fuerit sacculus eo-
rum, qui interea singulis quadrienniis
novos auditores rotae eiusdem civitatis
eligere deberent, et aliâ prout in ca-
pitulis impressis super institutione au-
ditorii rotae huiusmodi cap. II *De ele-
ctionibus et formâ electionis* uberius di-
citur contineri; experientiâ vero com-
pertum sit hunc modum seu formam
electionis huiusmodi multis incommodis
causam praebere, eo quod omnibus no-
tum esse quinam electionem facere de-
berent¹, hi vero auctoritate et gratiâ po-
tentium ad eligendos ab illis dependentes
semper adigrentur, unde magis apti et
idonei, eiusmodi favoribus et dependen-
tiis carentes, exclusi remanebant, admis-
sis parum habilibus, et propter penuriam
concurrentium pluries necesse fuerat
admittere quosdam qui qualitibus ad
eiusmodi munus requisiti praediti non
erant: ipsi exponentes, ut huic in po-
sterum occurrerent absurdo, et tam com-
mendatione suffulti, quam eâ carentes,
voti exitum sperare pro merito valeant,
cum praesentiâ et consensu vicesgerentis
dilecti filii gubernatoris dictae civitatis,
et reservato quatenus opus esset dictae
Sedis beneplacito, praefatae rotae ele-
ctores sequenti formâ, abrogatâ veteri,
in futurum singulo quadriennio consti-
tuerunt eligendos, videlicet, ut, postquam
seniores collegii utriusque iuris docto-
rum die xxviii decembris ex toto can-
didatorum numero octo de more elegerint,
die 11 ianuarii immediate sequentis,
non aliâ commodiori, coram vicelegato

¹ Pericopem istam intelligat vel emendet qui
potest (R. T.).

seu gubernatore dictae civitatis, vel e-
iusdem gubernatoris locumtenente seu
vicesgerente, et decemviris pro tempore
existentibus, de mane congregatis, ex om-
nibus officiis decemviratus, consulatus
collegii nobilium mercantiae, et audito-
ratus collegii nobilium cambii e currenti
sacculo iam extractis, suosque munere
defunctis, et, si unum vel duos ex his
tantummodo tunc reperiri contingat, ex
omnibus praefatis officiis etiam praee-
dentis sacculi, factâ prius a praesenti-
bus decemviris in mortuorum et absen-
tium locum subrogatione, unum ex quo-
libet genere dictorum officiorum sorte
extrahatur, quae tria officia sic extracta,
eadem die coram eisdem ut supra le-
gitime de sero convocata, illico eligant
quingenta viros prudentes, probos ac
Deum timentes, cives Perusinos, aetate
ac rerum experientiâ graves, et nemini
ipsorum eligentium in primo vel secundo
gradu attinentes, decem scilicet pro unâ-
quaque portâ, quorum nominibus statim
in urnam pro singulis portis singillatim
coniectis, viginti sorte extrahantur, qua-
tuor videlicet pro qualibet portâ, et hi,
ex dictis octo doctoribus ab utriusque
iuris collegio electis, quatuor more so-
lito infra decennium eligant, declarantes,
quod per electores hac novâ formâ eli-
gendos facienda sit prior futura praefatae
rotae electio de anno MDCLXX, quibus-
cumque non obstantibus, et quamvis in
sacculo aliqui secundum veterem modum
electi adhuc existerent. Quare dicti ex-
ponentes nobis humiliter supplicari se-
cerunt ut novam formam huiusmodi apo-
stolicae confirmationis nostrae robore
communire de benignitate apostolicâ di-
gnaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes spe-
cialibus favoribus et gratiis prosequi vo-
lentes, et eorum singulares personas a
quibusvis excommunicationis, suspensio-

Confirmatio no-
vam formam o-
ligendi audito-
res rotae Peru-
sinae.

nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut nova forma supra expressa pro primo quadriennio tantum a dicto anno MDCLXX computando¹ servari libere et licite possit et debeat, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae civitatis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Edit. Main. legit *computanda* (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI Iulii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 6 Iulii 1666, anno XII.

DXLIX.

Confirmatio decreti congregationis rituum, quod sint servanda decreta dictae congregationis sub die XXI Ianuarii MDCLXII super celebratione festi S. Georgii de praecepto, et sub die XXIV maii MDCLXIV super concessione officii eiusdem ad favorem principatus Cataloniae et cleri edita¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Racens et de
creta edita.

« Sacra rituum congregatio censuit servanda esse decreta ipsius sacrae congregationis sub die XXI Ianuarii MDCLXII, super celebratione festi S. Georgii de praecepto, et sub die XXIV maii MDCLXIV super concessione officii eiusdem ad favorem principatus Cataloniae et cleri edita, necnon esse demandandas executioni litteras apostolicas in forma Brevis pro observantia dictorum decretorum die 1 septembris expeditas, non obstantibus oppositionibus archiepiscopi et concilii Tarraconensis super dictarum litterarum subreptione et obreptione, aliisque contrariis quibuscumque. Hac die XXVI iunii MDCLXVI.

M. episc. Sabinensis card. GINETTUS.

BERNARDINUS CASALIUS

sacr. rituum congregationis secret. »

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum cleri et populi dicti principatus Cataloniae nobis subinde

Eadem a Pontifice confirmatur.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

DL.

Confirmatio decreti in capitulo generali congregationis Ss. Vitonis et Hidulphi Ordinis sancti Benedicti editi, quod, licet fratres laici seu commissi nulla emittant vota sed tantum elapso biennio ad stabilitatem recipiantur, nihilominus vota simplicia castitatis, paupertatis et obedientiae emittere debeant, servanda quamdiu permanserint in eadem congregatione, ex qua a superioribus expelli possunt, non autem propria voluntate discedere¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Commissae nobis caelitus dispensationis ratio exigit, ut, paternam christifidelium Altissimi obsequiis sub suavi monasticae vitae iugo mancipatorum curam gerentes, quae ab ipsis prudenti salubrique decreta noscuntur esse consilio, quo firma semper atque inviolabilia persistant, apostolici muniminis praesidio robaremus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii praesidens et definitores capituli generalis congregationis Ss. Vitoni et Hidulphi Ordinis sancti Benedicti, quod circa receptionem fratrum laicorum seu commissorum olim in capitulo generali dictae congregationis editum fuit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Expositio.

« Quod, quamvis in congregatione Cassinensi, ad cuius instar dicta Ss. Vitoni et Hidulphi congregatio erecta est, fratres commissi seu laici nulla emittant vota, sed tantum elapso biennio ad stabilitatem recipiantur a superioribus et senioribus, teneanturque quamdiu manent in congregatione servare castitatem, paupertatem et obedientiam ex praecepto regulae seu declarationis; ad maiorem tamen fratrum nostrorum lai-

expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem eisdem clero et populo gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII Iulii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 17 Iulii 1666, anno XII.

corum consolationem concedimus, ut deinceps, quando recipientur ad stabilitatem ipsam, possint et debeant votis simplicibus firmantur¹ sub hac forma: In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. Anno, etc., die etc. Ego N., dioecesis N., promitto servare castitatem, paupertatem et obedientiam, et conversionem mandatorum² meorum secundum regulam sancti Benedicti et constitutiones congregationis Ss. Vitoni et Hildulphi coram Deo et hominibus, Sanctis, quorum reliquiae in monasterio N. requiescunt, et in praesentia reverendissimi patris N. abbatis seu prioris, quamdiu in dicta congregatione perseverabo, non intendens tamen quod mihi proprio vitio seu voluntate liceat ab illa discedere, sed quod si contingeret ut dictae congregationis superiores malis meis moribus seu vitiis coacti ab illa me expellerent, in illo tantum casu liber et absolutus ab omni votorum et religionis obligatione remanerem. In quorum fidem subscripsi, etc. ».

Pontifex confirmat et in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati exponentes decretum huiusmodi, longa experientia comprobant, pro firmitate illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderant: nos, specialem ipsi exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humi-

¹ Videtur legendum firmari (n. r.).

² Videtur legendum morum (n. r.).

liter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac viso et mature per eosdem cardinales considerato decreto capituli generalis praeinserti tenoris, ipsum decretum, auctoritate apostolica, tenore presentium, benigne approbamus et confirmamus, suumque effectum sortiri mandamus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii MDCCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 30 iulii 1666, anno XII.

Decretum irritans.

Derogatio irritatorum.

DLI.

Indultum deferendi habitum praelatitium pro abbate generali congregationis canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini.

Alexander Episcopus, servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Decet Romanum Pontificem, quem Altissimus universalis Ecclesiae curae praeposuit divina dispositione, ad ea, per quae personarum ecclesiasticarum quarumlibet, praesertim insignium congregationum canonicorum regularium regimini et administrationi ac ornamento, divinique cultus celebritati et decori consulitur, libenter intendere, ac in illis pastoralis officii sui partes favorabiliter interponere, prout, locorum et personarum huiusmodi circumstantiis debite pensatis, ad devotionis christifidelium augmentum et propagationem, necnon Altissimi laudem prospicit in Domino salubriter expedire.

Supplicatio

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Ioannis Mariae Lancii, canonici congregationis canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini dictaeque congregationis moderni abbatis generalis, petitio continebat, quod, cum inter congregationes canonicorum regularium Italiae congregatio canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini celebris ac a Sede Apostolica pluribus favoribus et gratis decorata existat, illiusque abbas generalis mitra, baculo et annulo pastoralibus, ceterisque pontificalibus insigniis utatur, potiatur et gaudeat, plurimum tamen decori et dignitati abbatis generalis dictae congregationis videretur convenire ipsum et successores suos pro tempore existentes abbates generales a nobis et Sede praedicta

aliqua digniori praerogativa decorari et illustrari. Quare pro parte dicti Ioannis Mariae, moderni eiusdem congregationis abbatis generalis, fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus ipsum specialis gratiae favore prosequi, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignemur.

§ 2. Nos igitur, qui ecclesiarum quarumlibet et insignium congregationum decorem, divinique cultus augmentum nostris potissimum temporibus ubique augeri sinceris desideramus affectibus, eundem Ioannem Mariam modernum abbatem generalem et successores suos pro tempore existentes abbates generales praedictos, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Ioanni Mariae, moderno eiusdem congregationis abbati generali, eiusque successoribus abbatibus generalibus pro tempore existentibus dictae congregationis S. Salvatoris praedictis, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, tam in Romanam curiam quam extraneam, ac ubique locorum, ubi dictum Ioannem Mariam et pro tempore existentes abbates generales praedictos pro tempore residere et morari contigerit, ac in quibusvis visitationibus, capitulis, sessionibus, ac quibusvis actibus et processibus, etiam coram nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus, etiam in cappellis pontificiis, mozzettam et mantellettam coloris habitus ipsius congregationis, una cum pileo et bireto praelatitiis, induere, gestare et deferre,

Absolute a censuris.

Concedit et in rubrica.

illique uti, frui et gaudere libere et licite possint et valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, de speciali gratia perpetuo concedimus et indulgemus, plenamque et liberam facultatem et auctoritatem desuper impertimur.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes ipsum Ioannem Mariam et successores suos pro tempore existentes abbates generales praedictos super delatione, gestatione et usu mozzettae et mantellettae, pilei et bireti praedictorum, a quoquam, sub quovis praetextu vel causa aut occasione, nulloatenus impediri posse, praesentes quoque nostras litteras semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, nec sub quibusvis similibus gratiarum revocationibus, suspensionibus aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties praesentes in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo sub quacumque posteriori data per Ioannem Mariam et successores praedictos abbates generales pro tempore existentes quaecumque eligenda concessas esse et fore, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, ac causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis praedictae nuncios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, dicta auctoritate decernimus.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus quibusvis, etiam in synodalibus et provincialibus ac generalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus

1 Ed. Main. legit nec non (R. T.).

et ordinationibus apostolicis, ac Ordinibus et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, impartitionis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCLXVI, VIII idus augusti, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 6 augusti 1666, pontif. anno XII.

DLII.

Confirmatio decreti congregationis rituum, non licere mediis, ut aiunt, canonicis neque terzenariis ecclesiae Colymbriensis in regno Portugalliae uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum canonicis et dignitatibus, hoc est mozzetta cum cappuccio, sine indulto apostolico.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias emanavit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum ad petitionem dilectorum filiorum canonicorum et obtinentium dignitates ecclesiae Colymbriensis decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Canonici et dignitates ecclesiae Colymbriensis in regno Portugalliae exposuerunt sacrae rituum congregationi

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

se ab anno MDCXV uti cappuccio seu mozzetta, iuxta consuetudinem aliarum ecclesiarum cathedralium dicti regni, et quod canonici medii et terzenarii obtinuerunt eodem tempore a capitulo usum mozzettae absque cappuccio, ut distinguerentur in vestibus a canonicis et dignitatibus iuxta praescriptum caeremonialis romani; sed, cum postea de anno MDCLXVI, non acquiescentibus mediis canonicis et terzenariis, obtinuerint a capitulo aequalem habitum cum aliis canonicis et dignitatibus, denuo iidem canonici et dignitates insteterunt a sacra congregatione declarari:

I. An mediis canonicis et terzenariis liceat uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum eisdem canonicis et dignitatibus?

II. An capitulum potuerit indulgere praedictis mediis canonicis et terzenariis ut aequali habitu cum canonicis et dignitatibus incedant?

Et sacra eadem congregatio quoad primum respondit: non licere mediis, ut aiunt, canonicis neque terzenariis uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum canonicis et dignitatibus, hoc est mozzetta cum cappuccio, sine indulto apostolico; quoad secundum: non licuisse nec licere canonicis et capitulo Colymbriensi indulgere praefatis canonicis neque terzenariis ut possint mozzetta cum cappuccio vel aequali habitu cum canonicis et dignitatibus in functionibus ecclesiasticis incedere.

Ilac die x aprilis MDCLXVI.

M. episc. Sabinensis card. GINETTUS.

BERNARDINUS CASALIUS,

sacrae rituum congregationis secret. »

Confirmat Pontifex.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte canonicorum et dignitates obtinentium praefatorum nobis nuper expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius

subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII augusti MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 18 augusti 1666, pontif. anno XII.

Decretum irritans.

Prolegatio contraria.

DIEI.

Discretas ordinationes pro metropolitana ecclesia B. Mariae de Pilari et S. Salvatoris civitatis CaesarAugustanae.

Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Sacrosancti apostolatus ministerium, quod inscrutabilis divinae providentiae altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, imponere dignata est, ad omnium ecclesiarum sollicitudini nostrae ab Aeterno Pastore commissarum commodum, quantum nobis ex alto conceditur, salubriter exercere iungi vigilantia satagantes, exorta inter fideles quoscumque, et praesertim eos, qui, in sortem Domini vocati sacrisque monasteriis addicti, in pace et charitate fraternam assiduum Altissimo famulatum praestare debent, animorum dissidia, secundum aequitatis atque iustitiae regulas, dirimere, illisque, ne rursus quandocumque excitari valeant, ansam mature praecidere studemus, sicut, prudenti deliberatione praevisa, ad omnipotentis Dei gloriam, ecclesiarum ipsarum honorem et quietem, ac spiritualem dominici gregis aedificationem expedit in Domino arbitramur.

Causam ad eos advocat.

§ 1. Itaque causae cathedralitatis, inter dilectos filios priorem, capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae B. Mariae de Columna, seu, ut vulgo dicitur, de Pilari, civitatis CaesarAugustanae, ex una, ac dilectos pariter filios decanum, capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris eiusdem civitatis ex altera partibus vertenti, finem imponere cupientes, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Ro-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

manae curiae praelatorum super causa huiusmodi a nobis specialiter deputatorum, qui negotium mature perpenderunt accurataque discussurunt, unanimi consilio, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eandem causam ac lites et controversias quascumque inter partes antedictas quomodolibet et in quacumque instantia, tam in sacri palatii apostolici causarum auditorio, quam in alio quovis tribunali, etiam nunciaturae Hispaniarum, et coram quocumque iudice pendentes (quarum omnium et singularum statum et merita, nominaque et eognomina, ac qualitates iudicum et colligantium, et alia quaecumque, etiam specialem et individuam mentionem et expressionem requirentia, pro plene et sufficienter expressis ac exactissime specificatis haberi volumus), in statu et terminis in quibus de praesenti reperiuntur, a praefatis et aliis quibusvis tribunalibus et iudicibus ad nos harum serie avocamus, illasque omnes et singulas penitus et omnino perpetuo supprimimus, perimimus, extinguimus et abolemus, ac perpetuum desuper utrique parti silentium imponimus, osque ocludimus.

§ 2. Praeterea ad evitandas rixas et crebra scandala, quae oriri solent quando in publicis functionibus simul conveniunt capitula et canonici utriusque ecclesiae huiusmodi, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, earundem tenore praesentium, statuimus, ut inter has duas ecclesias earumque capitula et personas deinceps perpetuis futuris temporibus servetur ordo alternativae in singulis functionibus cathedralitati competentibus, inchoando ab ecclesia B. Mariae de Pilari, quae prior sive antiquior et actualis cathedralis civitatis CaesarAugustanae existit:

Alternativa circa praecedentiam inter haec duo capitula in functionibus mandata servari prout in rubrica.

ita ut provinciale concilium in praesenti triennio celebretur in ecclesia B. Mariae absque interventu capituli ecclesiae S. Salvatoris, et cum praesentia solius procuratoris eiusdem capituli, qui sedebit supra omnes procuratores capitulorum aliarum cathedralium suffraganeorum; et in sequenti triennio celebretur in ecclesia S. Salvatoris sine interventu capituli ecclesiae B. Mariae, et cum praesentia solius procuratoris eiusdem capituli, qui pariter sedebit supra omnes procuratores capitulorum aliarum cathedralium suffraganeorum; et sic servetur alternatim in futuris provincialibus conciliis in perpetuum: similiter dioecesana synodus proxima celebretur in ecclesia B. Mariae, cum interventu solius procuratoris ecclesiae S. Salvatoris, qui sedebit post capitulum ecclesiae B. Mariae; secunda vero celebretur in ecclesia S. Salvatoris, cum interventu solius procuratoris ecclesiae B. Mariae, qui itidem sedebit post capitulum ecclesiae S. Salvatoris; et sic deinceps alternis vicibus. Item in prima vacatione sedis archiepiscopalis CaesarAugustanae vicarius generalis, officialis maior, ac officialis ad causas eligantur ex gremio capituli ecclesiae B. Mariae a capitulo ecclesiae S. Salvatoris, et in secunda vacatione eiusdem sedis, vicarius et officiales praedicti eligantur in gremio capituli ecclesiae S. Salvatoris a capitulo ecclesiae B. Mariae, et sic deinceps alternatim. Primo autem futuro archiepiscopo, si pontificali more ac ritu civitatem ingredi voluerit, occurratur ad portam civitatis a capitulo et clero ecclesiae B. Mariae; idemque fiat a capitulo et clero ecclesiae S. Salvatoris cum secundo futuro archiepiscopo civitatem solemniter ingredi volente; et sic alternatim. Et id ipsum servetur in receptione principum. Similiter primus novus archiepiscopus possessionis solemniam inchoet in ecclesia B. Mariae, ubi litteras suae provisionis praesentet, et actus possessionis expleat; mox se conferat ad ecclesiam S. Salvatoris, ibique sedens in cathedra archiepiscopali capitulum et clerum ad oris et manus osculum respective excipiat, cum solutione dimidiae partis emolumentorum in utilitatem ecclesiae B. Mariae, et alterius dimidiae in utilitatem ecclesiae S. Salvatoris. Secundus vero archiepiscopus futurus eadem possessionis solemniam inchoet in ecclesia S. Salvatoris, ubi similiter litteras praesentet suae provisionis et actus possessionis expleat; deinde se conferat ad ecclesiam B. Mariae, ibique sedens in cathedra archiepiscopali, capitulum et clerum ad oris et manus osculum respective excipiat, cum solutione emolumentorum, ut supra, et ita alternatim. Pariter processio generalis sanctissimi Corporis Christi hoc primo anno in ipso die festo inchoetur ab ecclesia B. Mariae et ad eam terminetur absque interventu capituli ecclesiae S. Salvatoris; et in die octava fiet processio privata infra ambitum ecclesiae S. Salvatoris a capitulo et clero ipsius ecclesiae: et in sequenti anno in ipso die festo processio generalis inchoetur ab ecclesia S. Salvatoris, et ad eam terminetur, absque interventu capituli ecclesiae B. Mariae; et in die octavae fiat processio privata infra ambitum ecclesiae B. Mariae a capitulo et clero ipsius ecclesiae: et ita singulis annis in perpetuum alternis vicibus. In supplicationibus quoque, quae fiunt in litanis maioribus et minoribus, nempe

1 Ed. Main. legit celebret (R. T.).

S. Marci et Rogationum, et aliis quibuscumque processibus generalibus, tum ordinariis, tum extraordinariis, quas praesertim fieri contigerit ad instantiam regis, vel ob aliam publicam causam, prima processio fiat ab ecclesia B. Mariae, secunda ab ecclesia S. Salvatoris, et sic deinceps alternatim, et semper cum interventu capituli solius ecclesiae a qua fit processio.

Servetur itidem hic ordo alternativae in dedicatione metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, quae cadit die xvii iulii, ita ut hoc anno celebretur solemniter et pontificali ritu in ecclesia B. Mariae, et in sequenti anno in ecclesia S. Salvatoris, nec non in festis Nativitatis, Epiphaniae, Resurrectionis et Ascensionis Domini, Pentecostes, Nativitatis S. Ioannis Baptistae, Ss. Apostolorum Petri et Pauli, S. Iacobi apostoli, Omnium Sanctorum, et aliis per annum solemniter celebrari solitis, ita ut in earum singulis intersit archiepiscopus alternatim in alterutra ecclesia, inchoando ab ecclesia B. Mariae. Verumtamen festa Nativitatis, Assumptionis et Conceptionis beatissimae Virginis Immaculae ac S. Braulii, in ecclesia B. Mariae; festa vero S. Valerii ac Ss. Iustae et Secundae, in ecclesia S. Salvatoris, ut moris est, solemniter quotannis, nullo servato ordine alternativae, ab archiepiscopo celebrari debeant, ita tamen ut festa huiusmodi minime varient nec aliquo modo interrumpant alternativam in aliis festivitibus.

Ad haec cappellani aliarum ecclesiarum, qui singulis sabbatis tenentur accedere ad metropolitanam ecclesiam ad recipiendum ordinem recitandi officium in hebdomada sequenti, servent similiter praescriptum ordinem alternativae, ita scilicet ut uno sabbato recipiant huiusmodi ordinem ab una ecclesia metropo-

litanam, et in sequenti sabbato ab altera metropolitana, initium sumendo a metropolitana B. Mariae. Solemnes quoque ordinationes, administratio chriamatis, et sollemnis benedictio candelarum in die Purificationis, necnon concio fieri consueta in ecclesia metropolitana per concionatorem hospitalis feria quarta Cinerum, pro prima vice fiant in ecclesia B. Mariae sine assistentia capituli S. Salvatoris, et pro secunda vice fiant in ecclesia S. Salvatoris sine assistentia capituli ecclesiae B. Mariae, et ita in posterum alternatim; idemque servetur in solenni benedictione palmarum, in consecratione oleorum, et in ceteris functionibus maioris hebdomadae, quae hoc primo anno ab archiepiscopo fiant omnes in ecclesia B. Mariae, et in sequenti anno in ecclesia S. Salvatoris, cum interventu capituli solius ecclesiae in qua functiones praedictae peraguntur.

Necnon in administratione subsidii et excusati, quae in primo futuro quinquennio spectet ad capitulum ecclesiae B. Mariae, in secundo ad capitulum ecclesiae S. Salvatoris, et sic alternatim de quinquennio in quinquennium.

Et generaliter suprascriptum ordinem alternativae perpetuo servet venerabilis frater modernus archiepiscopus Caesaraugustanus et illius successores, atque alii ad quos pertinet et pro tempore pertinebit, tam in praemissis quam aliis quibuscumque actibus et functionibus publicis cathedralitati competentibus; archiepiscopus quidem sub poenam interdicti ab ingressu ecclesiae, alii vero sub poenam suspensionis a divinis ipso facto incurrendam si contra fecerint.

Porro in comitiis regni in quibus suffragandi ius habent prior et unus canonicus ecclesiae B. Mariae, necnon decanus et unus canonicus ecclesiae S. Salvatoris, servetur ordo alternativae

quoad praecedentiam, ita videlicet, ut in primis futuris comitiis prior et canonicus B. Mariae praecedant decano et canonico S. Salvatoris; contra vero in secundis comitiis decanus et canonicus S. Salvatoris praecedant priori et canonico B. Mariae. In aliis vero functionibus, quae fieri possunt et solent a canonicis cuiusque ecclesiae sine archiepiscopi ministerio vel praesentia, quales sunt celebratio horarum canonicarum, missa conventualis, officium defunctorum, anniversaria, funeralia, celebratio capituli, privatae processiones ecclesiae, et aliae huiusmodi, nulla servetur alternativa; sed canonici ecclesiae B. Mariae has et consimiles functiones faciant in sua ecclesia seorsim a canonicis ecclesiae S. Salvatoris; et e contra canonici ecclesiae S. Salvatoris illas faciant in propria ecclesia seorsim a canonicis ecclesiae B. Mariae, ita ut nec in secundis feriis et aliis festivitibus capitulum ecclesiae B. Mariae amplius accedat ad ecclesiam S. Salvatoris, nec viceversa capitulum ecclesiae S. Salvatoris accedat ad ecclesiam B. Mariae.

Insuper in actibus, in quibus de iure vel consuetudine requiritur consensus capituli metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, non alternatim, sed simul ad validitatem actus concurrere debeant tam capitulum ecclesiae B. Mariae quam capitulum ecclesiae S. Salvatoris, ita tamen ut capitula simul non congregentur, sed unumquodque seorsim huiusmodi consensum praestet.

In futuris autem acquisitionibus inter memoratas ecclesias earumque capitula et personas, hoc pro regula servari debeat, ut fidelium largitiones, tam inter vivos quam in ultima voluntate, quae fient expresso nomine ecclesiae B. Mariae de Pilari, ipsi ecclesiae tantum integre acquirantur; et quae fient ex-

presso nomine ecclesiae S. Salvatoris, similiter ipsi ecclesiae tantum acquirantur absque diminutione: quae vero fient sub nomine ecclesiae Caesaraugustanae pro dimidia spectent ad ecclesiam B. Mariae, et pro alia dimidia ad ecclesiam S. Salvatoris, nisi secus in praemissis a testatoribus seu benefactoribus cautum fuerit.

Ceterum in acquisitionibus hucusque factis utraque ecclesia manuteneatur et conservetur in ea possessione, in qua nunc reperitur.

In extrahendis vero cadaveribus ex alienis parochiis attendatur verba decedentium: nam qui elegerint sepulturam in ecclesia B. Mariae, a solis canonicis illius ecclesiae erunt extrahenda; et e converso, qui illam elegerint in ecclesia S. Salvatoris, debebunt extrahi a canonicis ipsius ecclesiae: quo vero ad illos, qui sepulturam elegerint in ecclesia Caesaraugustana servetur ordo alternativae, nisi ex coniectura voluntatis eligentium aliud appareat.

Archiepiscopo autem in extremis laboranti administratio sacramenti Viatici et Extremae Unctionis prima vice spectet ad capitulum ecclesiae B. Mariae, et secunda vice ad capitulum ecclesiae S. Salvatoris, coque decedente, non electa sepultura, illius cadaver hac prima vice sepeliatur in ecclesia B. Mariae, et secunda vice in ecclesia S. Salvatoris, et sic de cetero alternatim.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod archiepiscopus ac capitula et canonici praefati, aliive quilibet, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis et dignitatis, seu alias specialis et individua mentione et expressione digni, in praemissis seu eorum aliquo

1 Ed. Main. legit parochis pro parochiis (R.T.).

ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentis, illis non concesserint, nec ad evocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, iustificatae et verificatae fuerint, seu ex alia quacumque quantumvis iusta, legitima, pia et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium seu habere praetendentium consensus, aliove quocumque quantumvis magno, formali et incogitato et incogitabili, specificamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, limitari, modificari, infringi, redargui, ad viam seu terminos iuris reduci, seu in controversiam vocari, aut adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari seu impetrari, aut impetrato vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus concessio vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed illa omnia et singula semper et perpetuo firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia, inviolabiliter et inconcusse observari, et illis respective plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque auctoritate, praeseminentia et potestate fun-

gentes et quandocumque functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, acienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabili fratri Vitaliano archiepiscopo Ephesino, moderno et pro tempore existenti nostro et dictae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, per praesentes motu pari committimus et mandamus, ut per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit et quoties ab iis, quorum interest, fuerit requisitus, praevia illarum publicatione tam in ecclesia B. Mariae de Pilari quam in ecclesia S. Salvatoris, faciat auctoritate nostra ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles, in praemissis non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia compescendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit brachii secularis auxilio: nos enim eidem Vitaliano archiepiscopo, moderno et pro tempore existenti nuncio, cognoscendi, declarandi ac decidendi summarie et de plano, sola veritate inspecta, ac sine strepitu et figura iudicii, omnes et quascumque controversias, quaestiones ac dubia, quae super praemissis et illorum occasione emergere, aut quoquo modo oriri contigerit, eaque sine debito terminandi, omni et quacumque appellatione remota, plenissimam, amplissimam et omnimodam facultatem, harum serie, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, tribuimus et imper-

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac, quatenus opus sit, de

Executores deputat.

Derogato contrariis.

non tollendo iure quaesito, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostris de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac praefatarum ecclesiarum, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, earumque praesulibus, capitulis, dignitatibus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries iteratis, ac quantumcumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, causas, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, servatis, insertis et specificatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse, ac plenissime et amplissime derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis diocesis, sub annulo Piscatoris, die XXI octobris MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 31 octobris 1666, pontif. anno XII.

DLIV.

Commissio nuncio Hispaniarum ut absolvat a censuris capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris civitatis CaesarAugustanae, in quas declarati fuerunt incidisse eo quod litteris executorialibus rotae et mandatis eiusdem nuncii non paruerint.

Venerabili fratri Vitaliano archiepiscopo Ephesino, nostro et Apostolicae Sedis nuncio in regnis Hispaniarum commoranti,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes Veguer, canonicus doctoralis et procurator capituli et canonicorum metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris civitatis CaesarAugustanae, quod, cum decretum a particulari congregatione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praefatorum, quibus causam cathedralitatis inter capitulum et canonicos praefatos ex una nec non dilectos filios capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae B. Mariae Virginis de Columna, seu ut vulgo dicitur de Pilari, eiusdem civitatis, ex altera partibus vertentem commiseramus, die v februarii proximi praeteriti in eadem causa emanatum, die xxiii martii subsequentis CaesarAugustam pervenisset, memorati capitulum et canonici

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Supplicatio.

ecclesiae S. Salvatoris capitulariter congregati, non expectato ut decretum huiusmodi sibi notificaretur, die sequenti xxiv eiusdem mensis martii per instrumentum publicum declararunt se debere in futurum a divinis officiis abstinere, ac tractari tamquam innodatos censuris ecclesiasticis, usque ad totalem eiusdem decreti executionem, et successive eadem die xxiv officia divina, tam ante quam post meridiem, per solos portuarios eiusdem ecclesiae celebrata fuerunt, absque interventu ullius capitularis, atque ita subinde continuatum est, et de praesenti continuatur, non sine magno totius populi moerore. Praeterea die v aprilis itidem proxime praeteriti, in adimplementum dicti decreti, iidem capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris, ultra medietatem sacrorum suppellectilium, quae in ultimâ vacatione sedis archiepiscopalis Caesaraugustanae receperant, solverunt in pecuniâ numeratâ praefatis capitulo et canonicis ecclesiae S. Mariae de Pilari scuta septem centum nonaginta quinque et solidos quinque, partim quidem pro medietate emolumentorum a die secutae vacationis sedis huiusmodi usque ad intimationem sequestri a dilecto filio nostro Carolo eiusdem S. R. E. cardinali Bonello nuncupato, tunc temporis nostro et Apostolicae Sedis nuncio in regnis Hispaniarum commorante appositi perceptorum, reliquum vero pro medietate funeralium archiepiscopi defuncti, prout ex instrumento quietationis desuper celebrato constat, idque tametsi, iuxta decretum supradictum, emolumenta huiusmodi inter canonicos utriusque ecclesiae in capita dividi deberent; unde canonici dictae ecclesiae S. Mariae de Pilari, quippe numero longe inferiores, medietatem huiusmodi praetendere non poterant; verum iidem capitulum et canonici ecclesiae

S. Salvatoris hoc praesudicium non gravis acceperunt, quo magis conspicua fieret eorum promptitudo et obedientia erga Sedem Apostolicam, omnisque quaerimoniae occasio parti diversae¹ praecideretur. Pari exacte parenti² studio usi sunt iidem capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris circa renunciations factas quibusvis processibus, formis et inhibitionibus per iudices tam ecclesiasticos quam seculares expeditis; quandoquidem die primâ eiusdem mensis aprilis procurator ipsorum capituli et canonicorum vigore mandati specialis renunciavit processui curiae ecclesiasticae Caesaraugustanae in lite ibidem pendente super iure faciendi imprimi libellos de modo recitandi officium divinum in dioecesi Caesaraugustanâ; similes quoque renunciations factae fuerunt eadem die diversis processibus, formis et inhibitionibus infrascriptarum curiarum secularium, nempe tribus processibus regiae audientiae gubernationis civitatis praefatae, aliis tribus processibus curiae iustitiae Aragoniae pendentibus in officio seu scribania de Anies, aliis formis et inhibitionibus eiusdem curiae diversis temporibus in diversis processibus per scribaniam Petri Guiral expeditis, alii quoque inhibitioni dictae curiae occasione sequestri per memoratum nuncium in ultimâ vacatione dictae sedis archiepiscopalis appositi, necnon processui circa ius *de la falda* vulgari-ter nuncupatum in scribania fiscali pendenti, ac demum processui curiae Salmedinae iudicis ordinarii eiusdem civitatis. Interea vero Caesaraugustam pervenit instrumentum partitionis dicto decreto ac nostris in simili formâ Brevis super illius confirmatione expeditis litteris per praefatum Ioannem in almâ Urbe nostrâ

¹ Forsan *adversae* legendum (R. T.).

² Aptius *parenti* (R. T.).

factae; unde iidem capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris, nullo habito respectu ad praesudicia quae eis resultare poterant, die xxviii dicti mensis aprilis novum instrumentum acceptationis decreti et litterarum nostrarum huiusmodi fecerunt, approbantes et notificantes, absque ullâ praeservatione vel limitatione, obligationes, promissiones, recognitiones, renunciations, aliaque omnia in Urbe ab eodem Ioanne facta, nobisque supplicantes ut eis absolutionem a censuris concedere dignaremur, constitutis ad cum effectum pluribus procuratoribus cum facultate acceptandi quamcumque poenitentiam, quae eis imponeretur, prout in ultimodicto instrumento latius continetur.

§ 2. Et quia circa depositum emolumentorum post sequestrum occasione ultimae vacationis sedis archiepiscopalis praefatae perceptorum iuxta dispositionem decreti supradicti in manibus tuis faciendum praecedere debebat debita liquidatio, memorati capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris obtinuerunt a te hac super re deputari Caesaraugustae dilectum filium advocatum fiscale camerae nostrae apostolicae, qui processum desuper formare voluit, et secundum contenta in illo retulit, quod dicta emolumenta ab eodem capitulo percepta ascenderent ad summam quinque millium quadrigentorum viginti trium scutorum et nonaginta haecocorum, praeter nonnulla credita modicae considerationis nondum exacta; ipsique capitulum et canonici eandem summam, ne deductis quidem expensis et salariis ministrorum, integre deponi curarunt de mandato tuo penes dilectum pariter filium depositarium eiusdem camerae Madriti residentem, ubi sic deposita de praesenti reperitur, ad hoc ut in opera pia iuxta mentem nostram erogetur, ac

etiam tibi seu tuo fiscali tradiderunt cedulas dictorum creditorum inexacturum, prout ex tuis testimonialibus litteris, ac ex actis tui tribunalis apparet.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris decreto et litteris nostris illius confirmatoriis supradictis integre paruerint, ac etiam expensas in sacro Rotae Romanae auditorio liquidatas iuxta tenorem dicti decreti solverint; nobis propterea dictus Ioannes humiliter supplicari fecit ut eisdem capitulo et canonicis in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, Ioannem ac capitulum et canonicos praefatos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis praeterquam praemissorum occasione vel causâ latis, si quibusquomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio supradictae congregationis cardinalium et praelatorum, cui & documentis supra enunciatis et exhibitis in formâ authenticâ plene constitit praefatos capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris adimplevisse omnia et singula contenta in memorato decreto eiusdem congregationis a nobis motu proprio per litteras nostras praescriptas confirmato, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus ut eosdem capitulum et canonicos ecclesiae S. Salvatoris, si hoc a te humiliter petierint, impositâ eis arbitrio tuo aliquâ poenitentia salutari, ab ex-

A censuris absolutio.

DLV.

communicationis, suspensionis et interdicti, aliisque sententiis et censuris ecclesiasticis, in quas¹ declarati fuerunt incidisse, propterea quod litteris executorialibus memorati rotae auditoris et mandati nunci Hispaniarum non paruerint, auctoritate nostrâ apostolicâ in utroque foro absolvas et totaliter liberes, ac cum ipsis capitulo et canonicis, et eorum singulis, super irregularitate, si quam contraxerunt ex eo quod censuris huiusmodi propter praemissa innodati missas et alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebraverunt, seu aliâs in suis respective ordinibus ministrarunt, ita ut illâ et eisdem praemissis non obstantibus, dummodo nullum aliud canonicum eis obstat impedimentum, clericali caractere, quo aliâs rite insigniti fuerunt, illiusque privilegiis, nec non susceptis per eos pariter rite quatuor minoribus, ac sacris subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordinibus uti, et, quatenus illos nondum suscepserint, ad illos, si ad id idonei reperiantur, servatis aliâs servandis, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite possint et valeant, respective, eadem auctoritate, dispenses.

De non celebrandis missis de requiem in duplicibus, exceptis anniversariis ex dispositione testatorum relictis.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Creditae nobis caelitus dispensationis officium salubriter exequi adiuvante Domino iugiter satagentes, quamplurima dubia in diversis mundi partibus orta, et in congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium saeris ritibus praepositorum deducta, occasione decreti eiusdem congregationis, die v augusti MDCLXII editi, ac a nobis approbati, de non celebrandis missis *de requiem* in duplicibus, tollere atque dirimere cupientes:

§ 1. De memoratorum cardinalium consilio, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus in primis aliud decretum praedictae congregationis editum in unâ Novariensi, die xxii novembris MDCLXIV, quo declaratum fuit anniversaria et missas cantatas *de requiem* relictas ex dispositione testatorum quotannis in die ipsorum obitus, etiam in duplici maiori contingenti¹, non comprehendi in dicto decreto.

§ 2. Ulterius, quoad altaria perpetuo privilegiata, et in quibus proinde quotidie etiam in duplicibus celebrandae sint missae *de requiem* ex obligatione, auctoritate et tenore praedictis declaramus per celebrationem missarum de festo currenti satisfieri dictis obligationibus et suffragari cum eisdem indulgentiis, perinde ac si essent celebratae missae *de requiem* ad formam privilegiorum; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate supradictae congregationis.

¹ Putius lege contingenti (R. T.).

Derogat contrariis.

Exortium.

Excipiuntur anniversaria.

Altaria privilegiata non excipiuntur.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die iii novembris MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 3 novembris 1666, pontif. anno XII.

¹ Edit. Main legit quos pro quas (R. T.).

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii ianuarii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 12 ianuarii 1667, pontif. an. XII.

DLVI.

Confirmatio decreti, quo indulgetur, ut in posterum, in provinciâ Portugalliae Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, procurator captivorum, necnon secretarius provinciae et vicarius commissarii Ulyssiponensis dictae provinciae pro tempore existentes

gaudeant voto perpetuo in capitulis provincialibus ipsius provinciae¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum ministri provincialis et definitorum provinciae Portugalliae Ordinis fratrum SS. Trinitatis redemptionis captivorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod in dictâ provinciâ pauca proposita essent religiosi servientibus, ac magis conspicua magisque laboriosa eiusdem provinciae ministeria exercentibus, quales sunt procurator captivorum, qui redemptioni assidue incumbit unâ cum ministris regni (nunc praesertim cum publicata sit redemptio captivorum, ad hoc ut fratres dicti Ordinis in Africam proficiscantur, ibique suum institutum exerceant), ac secretarius provinciae praefatae, qui etiam continuos labores sustinet, necnon vicarius conventus Ulyssiponensis capituli celebrationi destinati, qui omnibus congressibus, et praesertim matutinis mediâ nocte celebrari solitis, semper assistit; et in eadem expositione subiuncto quod, cum congrua laborantibus praemia rependi oporteret, dicti exponentes fratribus munera praefata exercentibus vocem in capitulo provinciali dictae provinciae concedi cupiebant, ad hoc ut deinceps promovendo Dei servitio, ac eiusdem provinciae incremento ferventius incumbatur: emanavit a praefatâ congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

«Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium

Expositio.

Decretum congregationis episcoporum.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

praeposita, attentis narratis, benigne indulsit, ut in posterum in praefata provincia procurator captivorum, nec non secretarius provinciae, et vicarius communitatis Ulyssiponensis eiusdem provinciae pro tempore existentes gaudeant voto perpetuo in capitulis provincialibus ipsius provinciae, ita ut a nullo desuper quovis modo impediri aut perturbari possint aut debeant, contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, xvii decembris MDCLXVI.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerensis, secret.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut minister provincialis et definitores praedicti nobis subinde exponi fecerant, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communitate summopere desiderant: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate eiusdem congregationis cardinalium.

Decretum Pontificis confirmat.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illi, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque

in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii ianuarii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 18 ianuarii 1667, pontif. anno XII.

DLVII.

Decernit conventum sancti Francisci civitatis Targovisti provinciae Valachiae spectare ad fratres custodiae Valachiae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, nec ullum ius in eo habere fratres Minores Conventuales congregationis de Propaganda Fide in dicta provincia missionarios.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Motiva huius Constitutionis.

§ 1. Controversiam, inter dilectos filios fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, missionarios congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum in provincia Valachiae, et fratres custodiae Bulgariae Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, super manutentione in possessione conventus S. Francisci civitatis Targovisti supradictae provinciae ortam, ex commisso nobis caelitus sacrosancti apostolatus officio dirimere cupientes, de memoratorum cardinalium, qui maturam desuper deliberationem habuerunt, ac litteras dilecti filii nostri et Apostolicae Sedis apud carissimum in Christum filium nostrum Ioannem Casimirum Poloniae et Sveciae regem illustrem nuncios viderunt et perpenderunt, consilio, inhaerendo decreto dictae congregationis die x aprilis MDCLXIII edito, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus praefatum conventum S. Francisci spectare et pertinere ad fratres Minores de Observantia dictae custodiae Bulgariae, illosque in eiusdem pacifica possessione manutenendos esse, ac propterea nullum ius in eo habere seu praetendere posse fratres Minores Conventuales; quibus, dicta auctoritate, harum serie mandamus ne in posterum ullam molestiam afferant dictis fratribus Minoribus de Observantia, perpetuumque super huiusmodi negotio silentium imponimus, ac ita servari mandamus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Statuit conventum Targovisti spectare ad fratres custodiae Bulgariae.

Decretum irritans.

§ 2. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et ob-

tinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinum et conventus huiusmodi, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv ianuarii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 25 ianuarii 1667, pontif. anno XII.

DLVIII.

Subsidium centum millium scutorum auri super fructibus ecclesiasticis Republicae Venetorum pro ipsa Republica erogandum contra Turcas.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Etsi nobis pro cura pastoralis officii,

Exordium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Similem vide huius pontificis in tom. XVI, pag. 258 (R. T.).

divina disponente providentiâ, nobis meritis licet imparibus commissi, nihil magis cordi sit quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsâ animo statuerimus; nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyrannus nefarium bellum, quod a viginti et amplius annis dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Venetorum intulit, etiâ num ingenti apparatu, maximisque viribus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominium maiores quam unquam antea tam maritimas quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur: nos, considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studio comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium eervicibus, adjuvante Domino, repellantur, eogimur de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes quod ipsi hoc onus urgentissimâ necessitate et iurissimâ de causâ a nobis sibi inpositum aequo animo ferre non recusabunt. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus, secundum verum annum valorem praesentis anni, quarumcumque cathedralium, etiâ metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorumcumque, ac hospitalium, et quorumvis Ordinum, etiâ militiarum (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosoly-

mitani, cuius fratres, pro muniendâ et defendendâ adversus improbos eorumdem Turcarum conatus insulâ Melitanâ, gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit), regularium, eum curâ et sine curâ, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non exemptis quam quomodolibet exemptis, et quantumvis privilegiatis, etiâ S. R. E. cardinalibus, necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensis, Cluniacensis, Praemonstratensis, Carthusiensis, Camaldulensis, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae, monachorum eremitarum S. Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, necnon Cassinensis, aliâs S. Iustinae, S. Salvatoris et Lateranensis, aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiâ Societatis Iesu, et aliorum mendicantium, ex privilegio vel aliâs bona immobilia seu certos redditus quoquo modo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentibus et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas et sub quibusvis obligationibus, etiâ in formâ camerae apostolicae et iuramento, etiâ cum susceptione censurarum et de non contraveniendo, ac etiâ fortasse de non impetrando gratias nostras contra eos et concessis non utendo vallatis, et forsâ aliis etiâ efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super iisdem fructibus et pensionibus, etiâ medio censualium banchi, seu in formâ depositi habentibus, et intra praesentem

Unum subsidium centum millium scutorum auri pro bello contra Turcas imponit.

annum habituris, cuiuscumque praeminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiâ religionis, vel militiae existant, quibus, aut quorum aliquibus, ulla privilegia, exemptiones, aut indulta sub quacumque verborum formâ et expressione concessa, quoad hoc nullatenus, suffragari posse volumus (fratribus et personis dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus, hospitalitatem actu servantibus, pro eâ quantitate tantum, quam in servandâ ipsâ hospitalitate exponunt, dumtaxat exceptis), dummodo a personis Ordinum Mendicantium, etiâ dictae Societatis Iesu, nonnisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur, proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem et discretam partitionem, quam ad nos quamprimum mitti mandamus, per venerabiles fratres Stephanum archiepiscopum Adrianopolitanum nuncium nostrum et patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis per ipsos Stephanum archiepiscopum, nuncium, et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandi et declarandi omnino de praesenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos, percipiendum, exigendum et levandum, ac duci et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas et non in alios usus convertere valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus et declaramus; necnon eisdem collectoribus generalibus, et ab

Exequutores deputat.

ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, administratoribus, electis, abbatibus, commendatariis, prioribus, praepositoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterquam ut supra expressis, ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet, ut praemittitur, tangentem, petendi, exigendi et colligendi; eisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias, de quibus illis videbitur, etiâ pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipendi; contraditores quoslibet, rebelles, et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes seu differentes, et ne illa solvatur persuadentes directe vel indirecte, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postpositâ, compescendi; brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi; solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi¹, et generaliter omnia et singula alia in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna, etiâsi mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 3. Volentes tamen quod personae ecclesiasticae ratione subsidii huiusmodi

Statuit quoad ecclesiasticos ut in rubrica.

¹ Ed. Main. legit *absolvendo* (R. T.).

eam tantum quantitatem solvere teneantur, quam ratione similium subsidiorum, a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro et a nobis respective concessorum, solverunt, et nihil amplius; quodque expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsitan faciendae fuerint, in centum millibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debent, etiam persolvere teneantur.

§ 4. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, Ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praepositorum, praelatis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacumque forma et verborum expressione, a nobis et Sede Apostolica, etiam consistorialiter, et motu simili, ac aliis quovis modo emanatis, concessis, et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur, nec

derogatum esse censeatur, nisi sub certis modo et forma in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individue servatis habentes, ad praemissorum effectum dumtaxat, illis aliis in suo robore permansuris, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 5. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, et quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 6. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum divino cultui dedicata, causa pignoris, vel aliis, occasione solutionis subsidii huiusmodi, nullatenus capiantur, distraherentur vel occupentur; quodque earundem praesentium litterarum transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III februarii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 3 februarii 1667, pontif. anno XII.

1 Ed. Main. legit ad pro ac (R. T.).

Calices ne capiuntur.

DLIX.

Facultas regi catholico dispensandi de omnibus locis atque officiis Ordinis aurei velleris, del Toson vulgariter nuncupati, tam nunc vacantibus quam imposterum vacaturis, etiam extra capitulum generale dicti Ordinis¹.

Carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum regi catholico,
Alexander Papa VII.

Carissime in Christo filii noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Supplicatio.

§ 1. Cum, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, pro dispositione locorum seu officiorum Ordinis sive societatis aurei velleris, del Toson vulgo nuncupati, capitulum ipsius Ordinis seu societatis, prout illius statuta et stabilimenta disponunt, convocare oporteat; tu vero de locis seu officiis huiusmodi extra capitulum praedictum disponere posse summopere desideres: nos, maiestati tuae specialem gratiam facere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, tibi de omnibus locis atque officiis dicti Ordinis seu societatis, tam nunc vacantibus, quam imposterum vacaturis, ad tuum beneplacitum, etiam extra capitulum generale praescriptum, disponere et providere libere et licite valeas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impartimur.

Concedit Pontifex ut in rubrica.

Contrariis derogat.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi in illis caveatur expresse quod illa loca seu officia extra dictum capitulum generale conferri non possint et aliter factae col-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

lationes et provisiones nullae sint, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die I martii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 1 martii 1667, pontif. anno XII.

DLX.

Confirmatio unionis congregatium Doctrinae Christianae Neapolitanae et Urbis factae per instrumentum publicum, et a domino cardinali protectare confirmatae¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divina dispositione praesidemus, nos admonet, ut illis, per quae felici congregationum virorum piorum uberes bonorum operum fructus adiuvante Domino proferre iugiter satagentium statui, progressui atque incremento opportune consulitur, apostolici favoris patrocinium libenter adiungamus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii presbyteri Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesia S. Nicolai ad divum Petrum nuncupati civitatis Neapolitanae canonice (ut asseritur) erectae, quod ipsi aliis, ac dilecti

Expositio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

pariter filii praepositi, definitores Congregationis etiam Doctrinae Christianae de Urbe, praefatas duas congregationes inter se univerunt, publicumque desuper instrumentum die VII decembris MDCIIX per aeta dilecti filii Ioannis Baptistae Asinarij notarii publici celebrarunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

« Die II mensis iulii MDCLXVI, Neapoli, et proprie in infrascripta ecclesia, etc., in nostri praesentia constituti infrascripti reverendi patres et fratres venerabilis Congregationis Doctrinae Christianae erectae in ecclesia S. Nicolai a divo Petro de regione Capuana, videlicet admodum reverendus dominus Augustinus Braneovid, superior et rector generalis totius Congregationis praedictae, tam in dicta ecclesia S. Nicolai Neapolis, quam in ecclesia S. Mariae Virginis Assumptae de Monte Carmelo terrae Laureti dioecesis Caputaquensis, S. Michaëlis Archangeli terrae Lauriani eiusdem dioecesis¹, prout nobis constare fecit per fidem factam per notarium Antonium Crispo de Neapoli in posse nostro sistentem, et admodum reverendus dominus Nicolaus Personè, vicerektor ad presens in ecclesia praescripta S. Nicolai Neapolis, frater Ioannes Vignapiano, frater Angelus Raiano, frater Casimirus de Polonia, et pater Sanctus Falvo capitulariter congregati et coadunati ad sonum campanellae in quadam camera magna dictae ecclesiae loco eorum capitulari, ubi se congregari solent pro eorum N. dictae Congregationis faciendis, facientes et repraesentantes maiorem et saniozem partem reverendorum patrum et fratrum dictae Congregationis, imo totam dictam Congregationem, ut dixerunt, etc., consentientes prius in nos, etc., agentes et inservientes ad infrascripta omnia, etc.,

¹ Praeposit. in delemus (R. T.).

² Intra legitur dioecesis Nolanae (R. T.).

pro se ipsis et quolibet ipsorum et aliorum patrum et fratrum praesentium et successive futurorum in eadem Congregatione, in primis et signanter nomine fratris Ioannis Baptistae Passarelli, reverendi patris domini Francisci Perillo, fratris Dominici Germano, fratris Antonii Stoppiello eiusdem Congregationis, pro quibus, etc., promiserunt de rato, etc., qui sponte asserunt coram nobis qualiter in anno MDCLIX die VII decembris pontificatus sanctissimi domini nostri domini Alexandri Papae VII fuisse factam unionem et incorporationem supradictae Congregationis Doctrinae Christianae, tam dictae ecclesiae S. Nicolai Neapolis, quam praedictarum ecclesiarum S. Mariae Assumptae, S. Michaëlis Archangeli et SS. Salvatoris, cum venerabili Congregatione Doctrinae Christianae et illius presbyteris degentibus tam in ecclesia S. Agathae Urbis Romae in regione Transtiberim, quam in aliis ecclesiis aliorum locorum provinciae Romanae, cum nonnullis capitulis insertis in infrascripto instrumento inito inter admodum reverendum praepositum generalem Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesia S. Agathae de Urbe et nonnullos alios reverendos patres ex una parte, et admodum reverendum dominum Antonium Montaquila de Svessa in regno Neapolis sacerdotem et canonicum Neapolitanum, procuratorem specialiter constitutum per reverendum dominum Leonardum Sacco rectorem generalem patrum Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesiis praedictis de regno Neapolis, ex altera parte, mediante instrumento rogato dicto die VII decembris MDCLIX, manu domini Ioannis Baptistae Asinarij, Romani, publici apostolica auctoritate notarii in archivio Ro-

¹ Edit. Main. legit nomina (R. T.).

manaee Curiae descripti, cum expressa reservatione de obtinendo consensu et beneplacito sanctissimi domini nostri domini Papae et sanctae Sedis Apostolicae ac eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis vicarii dictae Congregationis S. Agathae protectoris, sumptibus reverendorum patrum Doctrinae Christianae regni Neapolis, ut in dicto instrumento legitur tenoris sequentis, videlicet:

« In nomine Domini, Amen. Praesenti publico instrumento cunctis pateat et sit notum, quod anno ab eiusdem Domini nativitate MDCLIX, indictione XII, die vero VII mensis decembris, pontificatus SS. D. N. D. Alexandri Papae VII anno V, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum praesentia personaliter existentes admodum reverendus pater Iacobus Novellius Romanus, praepositus generalis Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesia S. Agathae de Urbe, admodum reverendus pater Marcus Antonius Scaramuccia, Romanus, vice praepositus et primus defensor necnon procurator generalis eiusdem Congregationis, admodum reverendus pater Baptista Oliverius Romanus, defensor, et admodum reverendus pater Ioannes Antonius Capponius, defensor, agentes infrascripta omnia vice et nomine totius dictae Congregationis Doctrinae Christianae, et in executionem decreti in congregatione generali desuper facti sub die X novembris MDCLVII (cuius fidem mihi, etc., consignaverunt ad effectum inserendi in praesenti instrumento tenoris sequentis, videlicet: « Addi 10 novembre 1657, in Roma, congregati, ecc., fu proposto di nuovo il negotio dell'unione con la Congregazione della Dottrina Cristiana di Napoli, stantechè non si trova nota del decreto altre volte fatto nella congregazione delli

vocali della famiglia di Roma, e ratificato l'anno passato 1656 nella congregazione generale, nella quale furono anco accettati li capitoli, e data facoltà alla medesima congregazione delli vocali di Roma di aggiustarli e moderarli, e riservato in primo il beneplacito dell'eminentissimo e reverendissimo signor cardinal Ginetti, vicario di Nostro Signore, e protettore della nostra Congregazione, con voti tutti favorevoli fu accettato supradictum decretum extractum fuit ex libro actorum congregationum generalium Doctrinae Christianae de Urbe; ideoque in fidem, etc. Hac die VI decembris MDCLIX. Ita est: Marcus Antonius Scaramuccia a secretis, manu propria, etc., loco sigilli impressi dictae Congregationis Doctrinae Christianae »), ex una, ac illustrissimus et admodum reverendus dominus Antonius Montaquila de Svessa in regno Neapolitano sacerdos et canonicus ecclesiae cathedralis dictae civitatis, procurator ad infrascripta specialiter constitutus a R. P. D. Leonardo Sacco, rectore generali patrum Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesiis S. Nicolai civitatis Neapolis, S. Salvatoris civitatis Barensis, S. Mariae Virginis Assumptae de Monte Carmelo terrae Laureti dioecesis¹, et S. Michaëlisarchangeli terrae Lauriani dioecesis Nolanae, et ab aliis reverendis presbyteris Congregationis degentibus in dicta ecclesia S. Nicolai Neapolis (et² docuit per instrumentum publicum mandati procurae sumptum et publicatum per dominum Lutium Romanellum notarium publicum Neapolis, quod pariter mihi, etc., consignavit praesentibus inserendum, tenoris, prout in ea, etc., pro quibus, etc., reverendis patribus ac rectoribus cuiuslibet dictae

¹ Supra dictum fuit dioecesis Caputaquensis (R. T.).

² Forsan uti vel al pro et legendum (R. T.).

rum ecclesiarum de rato, etc., promisit, et de faciendo ratificari praesens instrumentum a quolibet rectoris et ab omnibus prioribus cuiuslibet domus Congregationis, et eum infra duos menses ab hodie proximos, et deinde ad omne beneplacitum et simplicem requisitionem dietorum patrum Doctrinae Christianae S. Agathae, ita quod, etc.) ex altera partibus, sponte, etc., reservato in primis et ante omnia consensu et beneplacito sanctissimi domini nostri Papae et sanctae Sedis Apostolicae ac reverendissimi et eminentissimi cardinalis vicarii ac dictae Congregationis in ecclesia sanctae Agathae protectoris, sumptibus dicti domini Antonii ac dictorum patrum regni Neapolis impetrando et obtinendo, cum declaratione, quod si praesens supradictum beneplacitum non obtineatur vel non obtineri posset, praesens instrumentum habeatur pro non facto et nullius sit roboris vel momenti, et non alius, etc., de quo, etc., et alias omni meliori modo, etc., supradictas ecclesias S. Nicolai Neapolis, S. Salvatoris Bari, B. Mariae Virginis Assumptae Lauręti, ac S. Michaëlisarchangeli Lauriani, ac Congregationem¹ Doctrinae Christianae illiusque patres in dictis ecclesiis degentes univerunt, ac titulo perpetuo duraturo unionis incorporarunt cum praedicta Congregatione Doctrinae Christianae ac illius patribus degentibus tam in dicta ecclesia S. Agathae Urbis Bomae in regione Transtiberim quam in aliis ecclesiis aliorum locorum provinciae Romanae; et stante dicta unione dicti reverendi patres, praepositus, vicepraepositus et definitores, constitutiones, decreta atque omnia et singula privilegia, gratias, exemptiones, immunitates, et alia quaecumque dictis patribus Con-

¹ Particulam si nos addimus (R. T.).

² Male ed. Main. legit Congregationes (R. T.).

gregationis Doctrinae Christianae provinciae Romanae, tam de inre quam de antiqua consuetudine et gratia Romanorum Pontificum, ac aliorum principum, seu particularium personarum competentia, tam praesentia quam futura, tam concessa quam concedenda, dictis reverendis patribus eiusdem Congregationis regni Neapolis, ac supradictis eorum ecclesiis (dicto reverendo domino Antonio pro illis una mecum notario praesentibus et acceptantibus) communicarunt, etc. et cum aliis pactibus, capitulis, conventionibus et conditionibus contentis in folio supradicto per dictos reverendos patres praepositum, vice praepositum, definitores, ac reverendum dominum Antonium praedictum, nominibus quibus supra, quod mihi, etc., consignaverunt ad effectum inserendi in praesenti instrumento tenoris sequentis, videlicet:

Capitoli per l'unione della Congregazione della Dottrina Cristiana del regno di Napoli con la Congregazione della Dottrina Cristiana di Roma.

i. Che la congregazione di Napoli riconosca e obbedisca li superiori generali della congregazione di Roma, pigliando il modo di vivere, regole, costituzioni e decreti di questa.

ii. Che la congregazione di Napoli, con tutti li luoghi, che di presente ha, e in futuro haverà nel detto regno costituisca provincia separata da governarsi dal suo provinciale, che si eleggerà ogni tre anni da tutti li rettori delli luoghi del regno, con un compagno per ciascuno da eleggersi da ciascuna famiglia, con l'assistenza d'un superiore almeno generale della congregazione di Roma, e di un compagno della medesima, quali anco voteranno, conforme le costituzioni.

iii. Che nella detta congregazione provinciale godano la voce attiva e passiva

tutti li sacerdoti della detta provincia, conforme la godono i sacerdoti della congregazione di Roma per gli officii generali, secondo però le costituzioni e decreti.

iv. Che detto provinciale, con un compagno da eleggersi nel capitolo provinciale, debba intervenire alla congregazione generale di Roma ogni volta che si dovrà fare l'elezione del preposito e definitori, e in essa voteranno come gli altri.

v. Che li sacerdoti e fratelli di detta provincia di Napoli debbano vivere e esercitare l'instituto e missioni nel regno solamente, e non fuori de'suoi confini, senza poter pretendere e convivere nelli luoghi fuori di detta provincia, se non fosse a breve tempo per onesta e legittima causa, e mai senza licenza scritta del preposito generale.

vi. Che in caso di ricorso dal provinciale al preposito generale prima di partire si scriva la causa con verità, e aspetti la risposta con la licenza, purchè non ci fosse un manifesto pericolo di grave ingiustizia non tollerabile, che si dovrà fare constare, altrimenti soggiacerà alle pene de' difetti gravissimi, conforme le costituzioni ad arbitrio del preposito e definitori.

vii. Che il preposito generale nel suo triennio debba una volta almeno visitare la detta provincia, o farla visitare, conforme le costituzioni.

viii. Che ogni viaggio e ritorno, che si dovrà fare dai superiori di Roma per occasioni di congregazioni provinciali o di visite, e dal provinciale per intervenire alla congregazione generale di Roma, si debba fare a spese di detta provincia del regno, li cui luoghi tutti dovranno *pro rata* contribuire.

ix. Che li negozi che si dovranno trattare in Boma per li luoghi di detta pro-

vincia di Napoli, sia tenuto il procuratore generale della congregazione di Roma trattarli come propri, dovendo però la provincia somministrare le spese necessarie di decreti, sentenze, informazioni, scritture, copie e brevi che occorressero spedire.

x. Che il P. D. Leonardo Sacco, al presente superiore de' luoghi di Napoli nella chiesa di S. Nicolò, sino che vivrà, faccia l'officio di provinciale di detta provincia, con tutte le facultà e autorità necessarie e opportune.

xi. Che, durante la vita di detto padre D. Leonardo, il preposito generale e definitori di Roma mandino un sacerdote della loro congregazione con nome di visitatore, il quale risieda in detta provincia per introdurre l'uniformità del vivere, e dopo la morte del detto padre D. Leonardo debbano per il primo triennio solamente eleggere il primo provinciale, il quale possa anco essere per questa prima volta sola un sacerdote di Roma, dopo l'officio del quale si dovrà fare l'elezione, come sopra nel capitolo ii.

xii. Che nascendo alcun dubbio sopra l'intelligenza di detti capitoli, il dichiararli o interpretarli tocchi a chi spetta per le costituzioni di detta Congregazione.

Io Giacomo Novelli, preposito generale della Congregazione della Dottrina Cristiana di Roma in sant'Agata in Trastevere, mano propria;

Io Marc'Antonio Scaramuccia, vicepreposito e procuratore generale della Dottrina Cristiana, mano propria;

Io Battista Oliviero, definitore, mano propria;

Io Giovanni Antonio Cappone, definitore, mano propria;

Io D. Antonio Montaquila, procuratore delli reverendi padri della Dottrina

Christiana del regno di Napoli, conferire, come sopra, mano propria, etc.

Quae pacta et capitula, omniaque in dicto folio contenta et expressa, nihilominus escluso, dicti reverendi patres praepositus, vicepraepositus, definitores et reverendus dominus Antonius, quibus supra respective nominibus, promiserunt semper attendere et inviolabiliter observare, modo et forma, prout in eis continetur, et contra non facere, dicere, opponere vel venire, quovis praetextu, etc., aliis, etc., de quibus, etc., pro quibus, etc., dicti admodum reverendi patres Congregationis in ecclesia S. Agathae se ipsos et bona dictae Congregationis; dictus vero reverendus dominus Antonius procurator dictum admodum reverendum patrem Leonardum Sacco et alios patres Congregationis Doctrinae Christianae Neapolis, Bari et aliorum locorum praedictorum, principales suos, et dictarum ecclesiarum bona in ampliori forma reverendae camerae apostolicae cum clausulis, etc., una, etc., obligaverunt, etc., renunciantes, etc., cuicumque appellationi, etc., consentientes, etc., in mandatum executivum unice exactione praecedente relaxandum, et tactis pectoribus, etc., iuraverunt, etc.; super quibus omnibus et singulis petitum fuit a me notario publico infrascripto unum vel plura confici instrumenta, prout opus fuerit et requisitus ero.

Actum Romae in regione Transtiberim in stantiis inferioribus dictae ecclesiae S. Agathae, praesentibus ibidem, etc., perillustri et admodum reverendo domino Octavio de Ricca de Svessa utriusque iuris doctore, protonotario apostolico et vicario generali dictae civitatis, et illustrissimo et admodum reverendo domino Francisco Salerno, canonico cathedralis ecclesiae Svessae,

tealibus ad praedicta omnia et singula vocatis, habitis, atque rogatis.

Ego Ioannes Baptista Asinarius, Romanus, publicus apostolica auctoritate notarius in archivio Romanae curiae descriptus, de supradicto instrumento rogatus subscripsi et publicavi requisitus. In fidem.

Loco † signi.

Nos, Odoardus Vecchiarellus, protonotarius apostolicus utriusque iuris doctor, sanctissimi D. N. Papae referendarius, necnon curiae causarum camerae apostolicae generalis auditor, etc., universis, etc., notum facimus et attestamur retroscriptum D. Ioannem Baptistam Asinarium, de praemissis rogatum, esse publicum, legalem et authenticum notarium, eiusque scripturis tam publicis quam privatis in iudicio et extra, semper adhibitam fuisse et de praesenti plenam adhiberi fidem, etc.

In quorum fidem, etc.

Datum Romae, ex aedibus nostris hac die xxix decembris MDCLX a Nativitate.

FRANCISCUS SERIUS, etc.

Locus † sigilli ».

« Ad praesens praefati reverendus rector generalis, patres et fratres Doctrinae Christianae regni Neapolis, volentes se conformare et unire et incorporare se suasque ecclesias praedictas cum dicta Congregatione Romana et aliis locis provinciae Romanae, sponte hodie, praedicto die, coram nobis, non vi, dolo, etc., et omni meliori via, etc., ratificaverunt et acceptaverunt (cum infrascripta tamen reservatione et potestate ut infra) ac ratificant, emologant et acceptant supradictum insertum instrumentum unionis, et omnia in eo contenta, conventa, apposta, declarata et reservata, iuxta sui formam, tenorem, continentiam et tenorem, excepto tamen capitulo x, ubi legitur: « Che durante la vita di

detto D. Leonardo Sacco faccia l'ufficio di provinciale della provincia di Napoli, e questo, stante la morte di detto D. Leonardo », reservato prius et ante omnia assensu et beneplacito sanctissimi domini nostri Papae ac sanctae Sedis Apostolicae vel eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis vicarii, dictae Congregationis in ecclesia S. Agatae protectoris, ac eminentissimi et reverendissimi domini archiepiscopi Neapolitani, sive eius reverendissimi domini vicarii generalis, aliorumque Ordinariorum locorum, ubi dicta Congregatio habet sua collegia, quatenus opus est et non aliter, etc., sumptibus et expensis dictae Congregationis Doctrinae Christianae regni Neapolis, cum infrascriptis tamen reservationibus et protestationibus, videlicet: « Che durante la vita di quelli padri e fratelli, che oggidi si trovano in detta Congregazione del regno di Napoli, loro vita durante tantum, non volendosi sottomettere al voto della perpetuità seu perseveranza in detta Congregazione, loro sia lecito vivere in uno di quelli luoghi che si elegeranno di perseverarci, mentre loro parerà e piacerà, con dare solamente il voto d'obbedienza e fedeltà, e non altrimenti, ecc. »; pro quibus omnibus observandis, etc., praefati reverendi patres et fratres sponte, etc., obligaverunt se, etc., dictasque ecclesias, etc., et earum bona omnia, etc., mobilia, stabilia, praesentia et futura, etc., salvo semper assensu apostolico, etc., dictae Congregationi Doctrinae Christianae Romae absentis, etc., et mihi praesenti, etc., sub poena dupli, mediante, etc., cum protestatione capiendi, etc., constitutione precarii, etc., renunciarunt, etc., et iuraverunt, etc., tacto pectore, etc., unde, etc., praesentibus opportunis, etc. (Sequitur legalitas in forma, etc.) ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, tam dicti exponentes quam praepositus et definitores secundodictae Congregationis Urbis praemissa, quo firmius subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent, iamque iidem praepositus et definitores unionem huiusmodi a dilecto filio nostro in eadem Urbe vicario in spiritualibus generali eorum Congregatione protectore approbati obtinuerint: nos, specialem tam exponentibus quam praeposito et definitore praedictis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, et audito per eosdem cardinales dilecto filio procuratore generali O. dinis huiusmodi, visoque ab illis enunciato instrumento unionis, eandem unionem et instrumentum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, suumque effectum sortiri concedimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et

Confirmatio apostolica extulitur.

Annuit Pontifex.

Decretum irritans.

per omnia plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defini debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio
contrariarum.*

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, utriusque Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptio
non dicitur.*

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, at sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum et gentium adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 10 martii 1667, pontif. anno XII.

CDLXI.

Quibusdam locis Congregationis Somaschae facta concessio sepeliendi alu-

morum cadavera sine interventu parochorum.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Dudum pro parte tunc existentis praepositi generalis Congregationis clericorum regularium Somaschae, alias S. Maioli Papiensis, felicitis recordationis Paulo Papa V praedecessori nostro exposito, quod inter rectores collegiorum ac seminariorum et academiârum curae et administrationi dictorum clericorum commissorum ex unâ ac parochos ex alterâ partibus nonnullae lites seu controversiae super iure sepeliendi in ecclesiis collegiorum ac seminariorum et academiârum huiusmodi cadavera scholarium, clericorum et convictorum, qui pro tempore in seminariis, collegiis et academiis huiusmodi decedebant, saepius oriebantur; ad quas quidem lites seu controversias de cetero evitandas dictus praepositus generalis plurimum desiderabat rectoribus et clericis praedictis opportune provideri:

Motiva.

§ 1. Idem Paulus praedecessor, supplicationibus illorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, Amerinensis et Gallii nuncupati, Comensis et Burgii Lugani Comensis dioecesis, necnon oppidi Trivultii Mediolanensis dioecesis collegiorum, ac Ravennatensis et patriarchalis Venetiarum seminariorum, necnon terrae Salodii Brixienensis dioecesis, ac S. Spiritus prope et extra portam Cumanam Mediolanensis, et S. Maioli Papiensis academiârum rectoribus respective, ut in S. Angeli, S. Mariae de Rondineto nuncupatae, S. Antonii et S. Crucis, necnon S. Catharinae et SS. Trinitatis, ac S. Benedicti, S. Spiritus et S. Maioli, eorum ecclesiis respective, absque parochorum interventu, scholarium, clericorum et convictorum prae-

*Breve Pauli V
reconsulari.*

dictorum in collegiis, seminariis et academiis huiusmodi pro tempore decedentium cadavera, sine tamen quorumcumque iurium parochialium praepiudicio, ecclesiasticae sepulturae tradere libere et licite valerent, ita tamen ut, antequam sepulturae traderentur, rectores praedicti parochos certiores facere tenerentur, apostolicâ auctoritate concessit et indulgit, et aliâs, prout in ipsius Pauli praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die xxvii octobris MDCXIV expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur¹.

*Patris novae
concessionis.*

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus praepositus generalis Congregationis praedictae nobis nuper exponi fecit, eadem Congregatio subinde seminarium ducale S. Antonii Venetiarum, ac S. Mariae Scholarum Veronensis, S. Bartholomaei Brixienensis, S. Leonardi Bergomensis, S. Mariae Laudensis, S. Angeli Custodis Taurinensis, et S. Mariae Angelorum Fossanensis civitatum, necnon S. Georgii oppidi Novarum Derthonensis, et S. Bartholomaei oppidi Merati Mediolanensis dioecesium collegia acquisiverit, seu illa curae et administrationi clericorum regularium dictae Congregationis commissa fuerint; dictus vero praepositus generalis litibus et controversiis, quae inter rectores et clericos seminarii et collegiorum huiusmodi ac parochos super iure sepeliendi cadavera scholarium, clericorum et convictorum in eisdem collegiis et seminario pro tempore decedentium pariter oriri possent, mature occurri, illarumque materiam recidi plurimum desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut iamdictis rectoribus et clericis opportune in praemissis providere et ut infra in-

¹ Huiusmodi Breve Pauli V non legitur in Bullario (R. T.).

dulgere de benignitate apostolicâ dignemur.

§ 3. Nos igitur, pacem et quietem inter regulares at ecclesiasticas personas conservari cupientes, dictosque modernum praepositum generalem ac rectores et clericos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, seminarii ducalis S. Antonii Venetiarum, ac S. Mariae Scholarum Veronensis, S. Bartholomaei Brixienensis, S. Leonardi Bergomensis, S. Mariae Laudensis, S. Angeli Custodis Taurinensis, et S. Mariae Angelorum Fossanensis civitatum, necnon S. Georgii oppidi Novarum Derthonensis et S. Bartholomaei oppidi Merati Mediolanensis dioecesium huiusmodi collegiorum rectoribus respective, ut in eorumdem seminarii et collegiorum ecclesiis, absque parochorum interventu, scholarium, clericorum et convictorum in seminario et collegiis huiusmodi non electâ sepulturâ pro tempore decedentium cadavera, sine praepiudicio tamen quorumcumque iurium parochialium, ecclesiasticae sepulturae tradere libere pariter et licite valeant respective; ita tamen ut, antequam sepulturae tradantur, iidem rectores parochos certiores facere teneantur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus similiter et indulgemus.

*Conferunt ut
in rubrica.*

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

sub annulo Piscatoris, die XII martii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 12 martii 1667, pontif. anno XII.

DLXII.

Confirmatio statuti civitatis Avenionensis ac constitutionis Leonis X, quibus cavetur, ut causas mercatorum, eorum artem concernentes, iudex remittat duorum relatoribus electis a vicelegato ex quatuor mercatoribus, quos consilium eiusdem civitatis quotannis deputare solet, et subinde secundum eorum relationem iudicet, utque in eisdem causis de bono et aequo procedatur, atque etiam in tribunalibus pariformiter procedi et iudicari debeat.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Postulatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii communitas et homines civitatis nostrae Avenionensis, quod per statuta dictae civitatis, rubrica XII, et quamdam felicitis recordationis Leonis Papae X praedecessoris nostri constitutionem cavetur expresse ut causas mercatorum, eorum artem concernentes, iudex remittat duobus relatoribus electis a vicelegato ex quatuor mercatoribus, quos consilium eiusdem civitatis quotannis deputari solet, et subinde secundum eorum relationem iudicet, utque in eisdem causis de bono et aequo procedatur, atque etiam in tribunalibus ecclesiasticis pariformiter procedi et iudicari debeat, remota omni appellatione et recursu.

Confirmat Pontifex ut in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes statutum et constitutionem huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apo-

† Ex Regest. in Secret. Brevium.

stolicae confirmationis nostrae patrocinio confirmari summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, supra expressam dispositionem statutorum dictae civitatis et constitutionis Leonis praedecessoris, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, aliis quibusvis civitatis praefatae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et

Decretum irritans.

Derogatio contrarium.

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI martii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 21 martii 1667, pontif. anno XII.

DLXIII.

Confirmatio venditionis feudi Montasiae, eiusque investiturae Carolo Emmanueli Philiberto Hyacintho de Simiana, marchioni Planitiarum, Taurinensis seu alterius civitatis vel dioecesis, concessae.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Carolus Emmanuel Philibertus Hyacinthus de Simiana, marchio Planitiarum, Taurinensis seu alterius civitatis vel dioecesis, quod, cum alias (per nos accepto dilectos filios Philippum Sfondratum, fratrem militem magnae crucis hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, possessorem feudi Montasiae Taurinensis dioecesis, ac Herculem et Franciscum Sfondratos eius fratres, ad successionem feudi huiusmodi post illum vocatos, desiderare feudum huiusmodi, quod ad directum dominium archiepiscopi Taurinensis pro tempore existentis eiusque mensae archiepiscopalis spectare et pertinere noscitur, cum assensu et beneplacito venerabilis fratris Michaëlis moderni

† Ex Regest. in Secr. Brev.

archiepiscopi Taurinensis, vendere dicto filio comiti Ioanni Baptistae Begiami pro se vel personam ab eo nominandam seu causam ab eo habituram, pretio quatuor millium duplarum italicarum re-investiendo in tot bonis stabilibus, quae starent et perpetuo stare deberent subrogata in locum eiusdem feudi ad favorem vocatorum ad ipsum feudum et primogenituram Sfondratorum praefatorum a felicitis recordationis Gregorio Papa XIV praedecessore nostro per quasdam suas in forma Brevis die XXII maii MDXCI seu alio veriori tempore emanatas litteras, ut asserbatur, confirmatam, ac cum aliis pactis et conditionibus inter partes stabiliendis; verum hac in re dicto quidem Michaëli archiepiscopo constitutionem recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris pariter nostri anno MDCCXXV editam, per quam alienationes honorum feudalium ad ecclesias inferiores spectantium sine assensu Sedis Apostolicae fieri prohibetur, praefatis vero de Sfondratis investituram et primogenituram huiusmodi respective ob stare) nos per chirographum die VI februarii MDCLXVI emanatum, et manu nostra subscriptum, cuius tenor infra inseretur, memorato Michaëli archiepiscopo facultatem concesserimus tribuendi licentiam praefatis quidem Philippo ac Herculi et Francisco de Sfondratis vendendi et alienandi supradictum feudum Montasiae, dicto vero comiti Ioanni Baptistae illud emendi et acquirendi cum omnibus suis membris, iuribus et pertinentiis pro se seu personam per eum nominandam vel causam ab eo habituram, pretio praefato seu alio stabiliendo, ac cum pactis, capitulis et conditionibus inter eos stabilitis seu stabiliendis, si tamen secundum ipsius Michaëlis archiepiscopi conscientiam, quam super hoc operavimus, contractus huiusmodi in

evidentem ecclesiae Taurinensis utilitatem cederet; et, quia dictum feudum memoratae primogeniturae ac pactis et conditionibus in ea apposis subjectum esse asserbatur, nos eidem Michaëli archiepiscopo facultatem pariter tribuimus curandi investiri supradictum pretium, de consensu et beneplacito praefatorum de Sfondratis et vocatorum in dicta primogenitura ac memorati comitis Ioannis Baptistae Begiami seu personae ab eo nominandae, in iis bonis stabilibus, quae tuta et segura esse existimaret, quae bona in perpetuum subrogaret, prout nos subrogavimus, in locum feudi supradicti, et in ea transferret, prout nos transtulimus, omnia onera, substitutiones et vincula, aliaque omnia expressa in eadem primogenitura, et quibus dictum feudum suppositum esset, ita ut, post factum investimentum huiusmodi, vocati ad dictam primogenituram deberent succedere in ipsum investimentum uti subrogatum in locum feudi praefati, non autem in ipsum feudum quod liberum remanere deberet, prout illud liberavimus, ab eadem primogenitura, attentâ subrogatione sicut praemittitur faciendâ, et aliâs prout in dicto chirographo uberius continetur: praefatus Michaël archiepiscopus, vigore chirographi huiusmodi, memorato Philippo licentiam deveniendi ad alienationem dicti feudi de consensu supradictorum Herculii et Francisci iuxta tenorem eiusdem chirographi ad favorem dicti comitis Ioannis Baptistae, seu personae ab eo nominandae, vel causam ab eo habentis, concessit. Unde idem Philippus feudum huiusmodi, dicto pretio quatuor millium duplarum ut praemittitur investiendo, vendidit praefato comiti Ioanni Baptistae, qui, cum declarasset dicto Michaëli archiepiscopo se emptionem et acquisitionem eiusdem feudi ex

pecuniis praefati Caroli Emmanuelis Philiberti Hyacinthi marchionis ac eius nomine et ad ipsius favorem fecisse, nec eâ in re nisi nudum nomen habere, idem Michaël archiepiscopus investituram feudi et castri Montasiae huiusmodi, cum omnibus suis membris, iuribus et pertinentiis universis, memorato Carolo Emmanueli Philiberto Hyacintho marchioni in feudum nobile antiquum, avitum, paternum et masculinum pro primogenitis in infinitum, servatâ in omnibus formâ antiquarum concessionum et investiturarum, et nihil penitus innovato nec alterato, concessit, prout uberius continetur in publico desuper confecto instrumento, cui praefatum chirographum insertum existit, tenoris qui sequitur, videlicet:

« In Christi nomine. Amen. Anno a Nativitate Domini MDCLXVI, indictione IV, die vero ultimâ mensis decembris, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et D. N. D. Alexandri divinâ providentiâ Papae VII, anno eius XII.

Actum in civitate Taurini et palatio solitae residentiae infrascripti illustrissimi domini archiepiscopi Taurini, et camerâ eius cubiculari, praesentibus ibidem admodum reverendo Bartholomaeo Pochetino, iuris utriusque doctore, et admodum reverendo Iosepho Pastoris, ambobus residentibus in hac civitate, testium praesentis publici instrumenti. Cuocis ubique pateat et fiat manifestum, quod in praenominatorum testium, ad haec specialiter vocatorum et rogatorum, meique notarii et secretarii publici subsignati praesentia personaliter constitutus perillustris dominus advocatus Vittorius Bonetus, Nisciensis procurator, et nomine illustrissimi et excellentissimi domini Caroli Emmanuelis Philiberti Hyacinthi de Si-

1 Legendum testibus (R. T.).

miana, marchionis Planitiarum, Liburni, Castrinovi, Rovati et Mareti, equitis sacri et supremi ordinis SS. Annunciationis Sabaudiae, generalis magistri, peditum, et magni chamberlani sacrae regiae celsitudinis (prout fidem facit de mandato in eum facto sub herino die rogito notarii et secretarii subsignato infrascripto, pede praesentis instrumenti tenorizato), exponens, procratorio nomine praedicto, eidem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo dictum excellentissimum dominum marchionem acquisivisse ab illustrissimo et excellentissimo domino marchione domino Philippo Sfondrato marchionatum et feudum Montasiae, quod removet a directo dominio ecclesiae Taurinensis et huius mensae archiepiscopalis, praecedente debito assensu, ut in litteris obtentis, ab eodem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo sub die XX februarii proxime elapsi praestito ad mentem chirographi sanctissimi domini nostri Alexandri Papae VII sub VI eiusdem mensis februarii, quarum litterarum et chirographi tenor in pede praesentis instrumenti reperitur de verbo ad verbum insertus, et dictum marchionatum acquisivisse cum castro, loco, villâ et iurisdictione, cum mero et mixto imperio, et omnimodâ iurisdictione et gladii potestate, cum furnis, pedagiis, viis, andamentis et fossatis ipsius castri, villâ, molendinis, venationibus, possessionibus, terris et pratis, vineis, gerbidis, piscariis, sicutibus cum curiis feudorum et allodiorum in hominibus, vassallis, fidelitatibus, poderiis, bannis, successioneibus, quartis et scaraguardis, ac iure patronatus, debitis et debituris, directis et districtis, albergariis et cavalcatis, succursibus, advocatis, exercitiis in pace et guerrâ, poenis et mulctis titulo si-

1 Ed. Main. legit *magister* (R. T.).

gnoriae, et iure levandi, imponendi et exigendi praedicta et quodlibet praedictorum, ac omnibus aliis quibuscumque iuribus et pertinentiis suis, tam de iure quam de consuetudine ac natura, dicto feudo competentibus, aliisque regalibus et praeeminentiis suis, quae omnino, ut supra, semoventur de dicto feudo et directo dominio et superioritate dictae mensae archiepiscopalis et ecclesiae Taurinensis sub canone annuo perpetuo ducatorum decem auri in auro solvendorum singulis annis in festo S. Martini, prout pro talibus ea omnia consignat et recognoscit, instans propterea dictum excellentissimum dominum marchionem Planitiarum in feudatarium et vassallum archiepiscopatus et ecclesiae Taurinensis et eius mensae recipi et admitti ac retineri, et per praedictum illustrissimum et reverendissimum dominum archiepiscopum venditionem et emptionem collaudari et approbari, eumque excellentissimum dominum marchionem pro se suisque haeredibus et successoribus masculis legitimis ac de legitimo matrimonio descendentes ex lineâ masculinâ in perpetuum de dicto castro, loco, villâ et iurisdictione ac iuribus ad ipsum feudum quomodolibet spectantibus et pertinentibus iosefudari, et in feudum perpetuum, rectum, nobile et gentile antiquum, avitum et pateroum ac masculinum et cum iure primogeniturae, ita ut de primogenito in primogenitum semper ipso iure transeat usque in infinitum, investiri, offerens separatim debitum laudemium et canonem praedictum solvere, solitum fidelitatis iuramentum praestare, et alia facere, ad quae de iure tenetur, et ex formâ investiturarum per bonae memoriae illustrissimos et reverendissimos archiepiscopos Taurinenses antecessoribus dicti excellentissimi domini marchionis Philippi Sfondrati de dicto feudo

Montafia et omnibus praemissis factarum tenetur. Qui quidem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus Taurinensis, praemissis visis et auditis, attentis meritis dicti illustrissimi et excellentissimi domini marchionis, petitioni praedictae tamquam iuri consonae annuere deliberavit; et ideo suo et nomine suae ecclesiae archiepiscopalis Taurinensis et illius mensae et successorum suorum in ipsa ecclesia, et alias omni meliori modo, praedictae venditioni per dictum excellentissimum dominum marchionem Philippum Sfondratum, et emptioni per dictum excellentissimum dominum marchionem Planitiarum respective factis de dictis feudo et iuribus eiusdem supra et infra expressis consensit et consentit, suumque liberum consensum et assensum in eis praestitit et praestat, et praedictam recognitionem per ipsum perillustrem dominum advocatum Bonetum procuratorem et nomine praemisso accepit et acceptat, confitendo habuisse et realiter recepisse a praedicto domino procuratore ante rogatum huius instrumenti de propria pecunia dicti excellentissimi domini marchionis Planitiarum laudemium debitum in duplis trecentis auri in auro, iuxta quantitatem adiudicatam vigore sententiae arbitramentalis probatae ab illustrissimo et reverendissimo domino Petro Bargellino Thebarum archiepiscopo et nuntio apostolico Taurini commoranti apud regiam celsitudinem Sabaudiae, sub nona octobris proxime elapsi, quae fuit proferta sine praeiudicio iurium partium; pro quo laudemio et summa quitavit et quitat dictum excellentissimum dominum marchionem Planitiarum licet absentem, dicto domino procuratore una mecum notario et secretario, ut personam publicam officio publico fungente, pro eodem excellentissimo domino stipulantibus et

acceptantibus, renunciando cum infra scripto iuramento exceptioni non numeratae pecuniae, cum pacto valido et firmo de nihil amplius occasione dicti laudemii ab eodem excellentissimo domino marchione petendo, reinvestiendo eundem perillustrem dominum advocatum Bonetum procuratorem praedictum, ibidem ut supra nomine dicti excellentissimi domini marchionis Planitiarum petentem, praesentem, acceptantem, stipulantem et recipientem eius et nomine filiorum et successorum suorum masculinorum legitimorum primogenitorum ex linea masculina de legitimo matrimonio descendendum usque in perpetuum, de praedicto recto, nobili, gentili, antiquo avito et paterno feudo masculino cum iure primogeniturae, ita quod de primogenito in primogenitum ipsius domini excellentissimi marchionis Planitiarum, suorumque praedictorum ex linea sua masculina et legitima usque in perpetuum descendendum, ut in infinitum transeat ipso iure et facto, praedictum locum, villam et castrum Montafiae, cum infeudari solitis, et semoventibus de feudo, directo dominio et superioritate praedictae mensae archiepiscopalis Taurinensis, cum denominatione marchionis Montafiae, quemadmodum dictus excellentissimus dominus Philippus marchio Sfondratus vocabatur, cum mero et mixto imperio et omnimoda iurisdictione et gladii potestate, ac furnis, pedagiis, viis et andamentis, fossatis ipsius castri et villae, molendinis, venationibus et piscationibus, terris et pratis, vineis, gerbidis, piscariis, fictibus cum suis curiis feodorum et allodiorum in hominibus vassallis, fidelitatibus, poderiis, bannis, successioneibus, acconciamentis, quartis et scaraguartis, ac iure patronatus, debitis ac debitoris, directis ac districtibus, albergatiis, cavalcatis, succursibus, advo-

catis, exercitiis in pax et in guerra, poenis, mulctis, titulo signoriae, et iure levandi et imponendi ac exigendi praedicta et quolibet relictorum, et generaliter in et de omnibus aliis quibuscumque bonis, iuribus et pertinentiis suis in dicto feudo comprehendere solitis, sive comprehensis, tam de iure quam de consuetudine ac natura, et per dictum excellentissimum dominum Philippum Sfondratum suosque in ipso feudo antecessores teneri et possideri solitis iure feudi praedicti, aliisque regaliis et praeeminentiis suis, et prout et quemadmodum ipsius excellentissimi domini marchionis domini Philippi Sfondrati praedecessores investiti fuerunt, ita quod idem excellentissimus dominus marchio Planitiarum illiusque filii et successores masculi primogeniti ex linea masculina et legitima legitimi semper descendentes dictum locum, castrum, bonaque, res et iura ut supra in feudum concessum et concessa habeant, teneant et gaudeant ac possideant, et eis intantur ac fruuntur usque in perpetuum, una cum omnibus et singulis, quae dictum castrum, locum, villam et bona ac iura feudalia ut supra concessa habeant supra se, infra se, et iuxta se, omnique iure et actione, usu seu requisitione sibi ex eis vel pro eis in ipsis castro, villa, loco, bonis et iuribus modo aliquo pertinentibus et spectantibus, cum onere tamen solvendi et praestandi quolibet anno in festo S. Martini in perpetuum praedictae mensae archiepiscopali praedictum canonem alias ut supra impositum ducatorum decem auri in auro de camera; et cessit et cedit idem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus dicto nomine praedicto excellentissimo domino

marchioni Planitiarum, licet absentem, dicto domino advocato Boneto procuratore praedicto praesenti una mecum notario et secretario praedicto uti personam publicam recipientibus ut supra nomine dicti excellentissimi domini marchionis Planitiarum, omnia et quaecumque iura, omnesque et quascumque actiones sibi et dictae suae ecclesiae Taurinensi, et illius mensae in castro, loco, villa, bonisque et pertinentiis praedictis respective illorum utilis domini et naturalis possessionis tantum competentibus et non aliter, etiam pro recuperandis quibuscumque bonis et iuribus ad dictum feudum spectantibus, et in eo comprehendere, et per dictum dominum excellentissimum dominum marchionem Philippum Sfondratum, vel quoscumque in ipsis castro, loco, villa et bonis, illorumque feudo per antecessores, seu quosvis ipsorum, iure ipsius feudi teneri et provideri solitis; et licentiam dedit et dat praedicto excellentissimo domino marchioni Planitiarum ut supra investito intrandi, apprehendendi et manutenendi veram realemque et actualem possessionem castri, loci, villae, bonorum suorum et pertinentiarum antedictarum, absque alia desuper ab ipso illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo impetranda licentia, et, absque alia iuriammonitione seu poenae incursione, constituendi praedictum illustrissimum et excellentissimum dominum marchionem Planitiarum licet absentem, dicto domino advocato Boneto procuratore pro eo praesente et acceptante, procuratorem suum in praedictis tamquam in rem suam propriam, ita quod sic possit agere, petere et excipere et experiri, seque tueri, et

1 Videtur deesse vox *titulo* (R. T.).

2 Videtur legendum *comprehensis* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *quovis* (R. T.).

4 Edit. Main. legit *investiti* (R. T.).

1 Pessime edit. Main. legit *ad te pro usque* (R. T.).

omnia alia et singula facere, dicere, gerere et exercere, quae prout et quemadmodum ipse illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus, ante huiusmodi investituram et etiam praedictam emptionem, de praedictis facere poterat aut possit, ac etiam ita ut dictus excellentissimus dominus marchio Planitiarum succedit in omnem locum et in omne ius et statum ipsius illustrissimi et reverendissimi domini archiepiscopi, dictaeque suae ecclesiae et illius mensae, ratione et iure feudi et utilis domini, castri et aliorum praedictorum, et eius vires in omnibus et per omnia obtineat; et insuper idem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus dicto nomine, ut supra, eundem perillustrem advocatum Bonetum procuratorem et nomine dicti illustrissimi et excellentissimi domini marchionis Planitiarum ibidem praesentem, genuflexum, stipulantem et acceptantem, ut supra, in possessionem dicti feudi, castri, loci et villae Montafiae, bonorumque et iurium, ac pertinentiarum praedictarum per traditionem unius gladii evaginati, ac benigno pacis osculo interveniente, induxit et posuit, ac inducit et ponit (quae tamen omnia et singula praedicta fecit et facit idem illustrissimus et reverendissimus archiepiscopus ea sub lege et conditione quod ius superioritatis et directum dominium dictorum castri, loci, villae et aliorum in huiusmodi investitura feudali comprehensorum ipso illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo, dictae suae ecclesiae Taurinensi et illius mensae, et successoribus suis in ea pro tempore existentibus, remaneant et reservata sint in perpetuum), promittens insuper, prout pro-

1 Videtur legendum succedat (R. T.).

2 Videtur legendum vices (R. T.).

3 Potius lege ipsi (R. T.).

misit, idem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus suo et dicto nomine consensum suum ut in hanc investituram feudalem huiusmodi, ac omnia alia et singula praedicta in hoc toto praesenti interveniente contenta, ipsum et dictam suam ecclesiam et mensam tangentia, rata, grata et valida, ac firma semper habere, tenere, attendere et observare, et illis in aliquo non contrafacere, dicere vel venire, seu se illis opponere, de iure vel de facto, per se ipsum neque per alium vel alios, sub hypotheca et obligatione omnium bonorum praedicti sui archiepiscopi Taurinensis et illius mensae honorum mobilium et immobilium ac fructuum praesentium et futurorum, ac medio eius iuramento per eum posita sua manu dexteram ad eius pectus more praelatorum praestito, cuius virtute renunciavit et renunciat exceptioni omnium et singulorum praemissorum non sic ut supra gestorum dictorumque et factorum, dolique mali, vis, metus, actionis, conditionis indebitae, sine vel iniusta causa, ac, omnibusque aliis, iuris et legum auxiliis, quo seu quibus contra praemissorum aliquid dicere, facere, venire, vel alias quomodolibet se dicit possit. Quibus attentis idem perillustis dominus advocatus Bonetus, procurator praedictus, nomine dicti excellentissimi domini marchionis Planitiarum, vigore dicti mandati, ea omnia et singula praedicta acceptans, bona fide et sine dolo per se et suos filios et successores masculos legitimos primogenitos per lineam masculinam legitime descendentes promisit, et, praedicto illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo praesente,

1 Ni sit legendum instrumento (R. T.).

2 Forsan archiepiscopatus (R. T.).

3 Verba se dicit prorsus praeter rem sunt; forsans se opponere (R. T.).

et ad sancta Dei Evangelia genuflexo¹, in illius recipientis manibus, tactis ob id per eum corporaliter sacrosanctis Scripturis, iuravit, quod dictus excellentissimus dominus marchio Planitiarum et eius filii successores masculi et primogeniti per lineam suam masculinam et legitimam descendentes erunt eidem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo suaeque ecclesiae Taurinensi et successoribus eam canonice intrantibus² boni, veri et fideles vassalli, quodque ipsum illustrissimum et reverendissimum dominum archiepiscopum, eiusque successores, ecclesiamque praedictam, ac illorum personas, bona, res et iura salvabunt pro posse, defendent a quibuscumque malis et oppressionibus, facienda secreta tenebunt, et pro eodem, suaque ecclesia, et successoribus suis in ea, contra omnes pugnabunt, consilium et auxilium, quod praestare poterunt, in rebus honorem eorundem concernentibus praestabunt, et si sciverint vel intellexerint aliquod in damnum, praedictum, dedecus, sive vilipendium eorundem, eidem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo et successoribus praedictis personaliter verbo aut in scriptis per nuncium expressum notificabunt, et resistent, ac pro posse defendent, dictumque castrum et locum Montafiae, bonaque, res et iura praedicta, in dicta investitura feudali ut supra facta incomprehensa³ tamquam de feudo praedictae mensae archiepiscopalis tenere et possidere quodcumque requisiti fuerunt⁴ sub iure praedictae primogeniturae per se et suos ipsos recognoscant⁵, et canonem praedictum du-

1 Videtur legendum genuflexus (R. T.).

2 Ed. Main. legit canonicae instantibus (R. T.).

3 Potius lege comprehensa (R. T.).

4 Potius lege fuerint (R. T.).

5 Potius recognoscent (R. T.).

catorum decem singulo anno in feudo S. Martini in antea et in futurum in perpetuum solvant¹, ceteraque omnia alia et singula facient, observabunt et adimplerunt, quae in nova et veteri fidelitatis forma continentur, et quae quilibet verus vassallus erga dominum et superiorem suum facere teneretur² et debet dominus³. Et super quibus omnibus et singulis praedictis rogatum fuit per me notarium et secretarium subsignatum ut unum seu plura instrumenta eiusdem tenoris et substantiae, etiam sapientis dictamine, si fuerit opportunum, conficere; cuius minutae dictus dominus illustrissimus et reverendissimus archiepiscopus, procurator et testes sese subscripserunt.

Segue il tenore della procura. L'anno del Signore mille seicento sessantasei e alli trenta del mese di dicembre, circa l'ore quattro di notte, sendovi però quattro candele accese, in Torino, e nella camera cubicolare dell'infrascritto illustrissimo ed eccellentissimo signore marchese di Pianezza, alla presenza di me notaro sottoscritto e delli signori avvocati Boneti e Giovanni Battista Ruco, ambi testimoni astanti e richiesti, e al piede della minuta sottoscritti, personalmente costituito l'illustrissimo ed eccellentissimo signore Carlo Emanuele Filiberto Giacinto di Simiana, marchese di Pianezza, Livorno, Castelnuovo, Rovato e Maneto, cavaliere dell'Ordine della SS. Annunciata, generale dell'infanteria di S. A. R., e gran ciambelano della medesima, il quale, dovendo prender la investitura del marchesato e feudo di Montafia, acquistato dall'illustrissimo signor marchese D. Filippo Sfondrato in conformità del beneplacito ottenuto da

1 Potius solvent (R. T.).

2 Potius tenetur (R. T.).

3 Potius domino (R. T.).

Sua Santità li sei febraro prossimo passato e patenti ottenute dall'illustrissimo e reverendissimo monsignore arcivescovo della presente città Michel Begiami li venti di detto mese di febraro, perciò ha costituito, deputato, costituisce e deputa in suo procuratore speciale il molto illustre signore Vittorio Boneti, avvocato di Nizza, qua presente, per e a nome di S. E., prendere dal detto illustrissimo e reverendissimo monsignor arcivescovo l'investitura di detto marchesato di Montafia, ragioni e pertinenze, pretensioni feudali a quella appartenenti, nella forma che era investito il detto signor marchese Sfondrato e suoi autori, prestare in anima di S. E. il devoto giuramento di fedeltà a favore di detto monsignore, suoi successori e della sua mensa archiepiscopale, stipular la quietanza del pagamento del laudemio già fatto, promettere il pagamento delli ducati dieci, pagabili alla festa di S. Martino di cadaun anno, e generalmente obligar li beni di detta S. E. con la clausula del costituito per l'osservanza di tutto ciò che di ragione sarà tenuto a favor di detto illustrissimo monsignore, servato sempre il tenore e forma delle dette investiture concesse alli detti signori Sfondrati, e quanto resta contenuto nella nova e vecchia forma del giuramento di fedeltà. Dandoli per ciò fare ogni autorità opportuna, e promette di aver rato, grato, valido e fermo quanto per esso signor avvocato Boneti, procuratore sopra costituito, circa la detta investitura e dependenti verrà fatto e promesso, e di rilevarlo indenne dal carico del presente mandato; le quali cose, e quanto nel presente instrumento si contiene, ha S. E. promesso e promette osservare, e non contravenir, sotto

1 Male edit. Main. legit *prenda* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *prometta* (R. T.).

espressa ipoteca e costituito di tutti suoi beni presenti e futuri, con suo giuramento, toccatosi l'Ordine della SS. Annunziata alla forma dei signori cavalieri. Intervendo in ciò tutte le altre debite obbligazioni, sottomissioni, clausule e cautele necessarie. In fede ha richiesto me, ecc., a ricevere pubblico instrumento.

Seguono le sottoscrizioni: Carlo Emanuele Francesco Giacinto di Simiana; Vittorio Boneti, procuratore; Bartolomeo Pochetino, testimonio; G. B. Rivo, testimonio, ecc. Ed io Antonio Braya, pubblico ducal notario, richiesto, ho ricevuto il suddetto instramento, e levato dal suo originale protocollo, qual con esso collazionato concorda, e per fede manualmente sottoscritto BRAYA.

Segue il tenore del chirografo:

Monsignor Michele Begiami, arcivescovo di Torino. Desiderando fra Filippo Sfondrati, cavaliere e gran croce della Religione Gerosolimitana, possessore del feudo di Montafia, diocesi di Torino, e Ercole e Francesco, fratelli Sfondrati, dopo di lui in detto feudo successori, di vendere, col vostro assenso e beneplacito, al conte Giovanni Battista Begiami, per se o persona da nominarsi o che avrà causa da lui, il suddetto feudo di Montafia, posto in detta diocesi di Torino, per il prezzo di quattro mila doppie d'Italia, da investirsi in tanti beni stabili, quali stiano e debbano stare perpetuamente surrogati in luogo del detto feudo a favore delli chiamati nel suddetto feudo e primogenitura di detti Sfondrati, confermata, come si suppone, dalla felice memoria di Gregorio XIV con suo Breve sotto li xxii di maggio MDXCI, o in altro più vero tempo, e con li patti e condizioni da stabilirsi fra essi; e ostando a voi la Bolla di Urbano VIII nostro predecessore, sotto la data del MDCCXXV, che proibisce l'alie-

nazione dei beni feudali spettanti alle chiese inferiori senza l'assenso di questa nostra Santa Sede, e ad essi Sfondrati le suddette investitura e primogenitura rispettivamente; e volendo noi rimuovere li ostacoli della detta Bolla e primogenitura nelle parti che fossero contrarie alla suddetta vendita e compra: pertanto, avendo qui per espresso e inserto a sufficienza la concessione di detto feudo, li suoi confini, situazione e vero valore, la detta Bolla di Urbano VIII nostro praedecessore, e la suddetta primogenitura come sopra confermata, e ogni altra cosa quantosivoglia necessaria da esprimersi, di certa nostra scienza e pienezza della nostra podestà apostolica, concediamo a voi facoltà di dare licenza alli predetti fra Filippo, Ercole e Francesco Sfondrati di poter vendere e alienare il suddetto feudo di Montafia, come sopra posto, e al detto conte Giovanni Battista Begiami di comprarlo e acquistarlo, con tutti li suoi membri, ragioni e pertinenze, per se o persona che le parerà di nominare o che avrà causa da lui, per il prezzo suddetto, e altro da stabilirsi, e colli patti, capitoli e convenzioni stabiliti o da stabilirsi fra di loro, quando, secondo la vera coscienza (quale in ciò graviamo) il detto contratto ceda in evidente utilità della vostra chiesa, senza però mutare né alterare le concessioni e investiture di detto feudo di Montafia e la natura di esse, e alcun pregiudizio di qualsivoglia ragioni e azioni che tanto in petitorio quanto in possessorio competono e possono per qualsivoglia titolo competere alla nostra camera, e mensa archiepiscopale di Torino, in qualsivoglia tempo e per qualsivoglia tempo, e per qualsivoglia causa e capo, e in qualunque caso ed evento, poichè per il presente nostro chirografo, e tutte e singole cose espresse

in esso, non intendiamo in modo alcuno di pregiudicare alla detta nostra camera e mensa archiepiscopale, né in caso di devoluzione o caducità, o di confiscazione, né in altra qualsivoglia ragione o pretensione di essa, anche circa le cose espresse, ma solo di promettere il suddetto contratto per interesse delle parti, e fra di loro, per quello gli compete in virtù delle investiture per ragion comune, o in altro modo, e per togliere l'ostacolo della detta Bolla di Urbano, quale proibisce simili contratti senza il beneplacito apostolico, e sopra di ciò gliene spedirete vostre lettere patenti colle clausule necessarie e opportune, con la facoltà a qualsivoglia notaro di poterne stipulare qualsivoglia instrumento senza incorso di pena, approvando noi da adesso quanto sopra di ciò farete e eseguirete. E perchè detto feudo si asserisce sottoposto alla suddetta primogenitura, e patti e condizioni apposti in quello, perciò, di simile nostra scienza e pienezza della nostra podestà, diamo facoltà a voi di far investire il suddetto prezzo in quei beni stabili, che col consenso e beneplacito de' suddetti Sfondrati, e chiamati in detta primogenitura, e del suddetto conte Begiami, o persona da nominarsi da lui, stimerete essere tuti e securi, quali beni stabili surrogherete in perpetuo, siccome noi surroghiamo, in luogo del suddetto feudo, e sopra quelli trasferirete, siccome noi trasferiamo, tutti i pesi, sostituzioni e vincoli, e ogni altra cosa espressa nella detta primogenitura, e alli quali fosse sottoposto il suddetto feudo, in maniera tale, che, dopo fatto il suddetto investimento, i come sopra chiamati nella suddetta primogenitura debbano succedere in esso come surrogato

1 Videtur legendum *permittere* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *tuti* pro *tuti* (R. T.).

in luogo del detto feudo, e non altrimenti in questo che dovrà rimaner libero, siccome noi liberiamo, dalla detta primogenitura stante la surrogazione da farsi, come sopra; volendo e decretando che il presente nostro chirografo vaglia e abbia il suo pieno effetto, esecuzione e vigore, ancorché non si ammetta e registri in camera e suoi libri; non ostante la detta Bolla di Urbano VIII e la bolla di Pio IV da registrar la suddetta primogenitura, e qualsivoglia altre costituzioni apostoliche, leggi, statuti, riforme, usi, stili, decreti e consuetudini, e qualunque altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; a quali tutte e singole, avendo il loro tenore qui per espresso a sufficienza, per questa volta sola, e a questo effetto, espressamente deroghiamo. Dato, etc., nel nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo, questo dì VI° febraro MDCLXVI. Sottoscritta

ALEXANDER Papa VII.

Segue il tenore delle patenti. Michaël Begiamus Dei et Apostolicae Sedis gratia archiepiscopus Taurinensis, universis praesentes nostras inspecturis, visuris et legi audituris sit manifestum, quod nos, viso chirographo diei VI° currentis mensis sanctissimi domini Papae Alexandri VII, per quod nobis committitur, ut, attento Suae Sanctitatis beneplacito et assensu, concedamus facultatem illustrissimo domino marchioni Philippo Sfondrato deveniendi ad alienationem feudi castri et loci Montasiae, cum omnibus bonis et iuribus tam iurisdictionalibus quam aliis ibidem competentibus, favore illustrissimi domini Ioannis Baptistae Begiami germani nostri, vel illius personae ab ipso domino comite nominandae¹, vel e quo² ipse do-

¹ Male ed. Main. legit 26 (R. T.).

² Edit. Main. legit nominanda (R. T.).

³ Potius cum quo vel cum qua (R. T.).

minus comes causam habet, necnon subrogandi et substituendi alium locum seu fundum in quo implicabuntur duplae quatuor mille Italiae, pretium dicti feudi, in favorem seu substitutionem primogenitarum de quibus in Bulla felicitis recordationis Gregorii XIV sub XIII maii MDXCI et in ceteris concessionibus et investituris de quibus in praecitato chirographo fit designatio, ad effectum liberandi et absolventi praefatum feudum Montasiae ab omni nexu, vinculo et obligatione dictarum substitutionum et iurium primogeniturae, cum consensu tamen illustrissimorum dominorum Herculis et Francischi, una cum dicto domino marchione de Sfondratis, et melius prout in dicto chirographo. Nos igitur, insequendo praefatam auctoritatem et apostolicum consensum, per praesentes concedimus et impartimur legitimam auctoritatem praefato domino marchioni Sfondrato, vel eius legitimo procuratori, ut possit et valeat, sine alicuius poenae incurso, alienare dominium, et possessionem transferre dicti castri, feudi, loci, iurisdictionis, omniumque iurium Montasiae in favorem acquisitionis¹ domini comitis Ioannis Baptistae Begiami vel illius ab ipso nominandi vel causam habentis, ita ut libere possint devenire ad rogatum soliti instrumenti, offerendo nos concessuros in favorem acquiritoris debitam investituram, et recepturos solitum iuramentum fidelitatis; monentes insuper ipsum dominum marchionem Sfondratum de indicando nobis aliud feudum vel locum in quo implicari possit dictum pretium ad favorem et cautionem censorum² vocatorum supradictorum; ita ut a nobis fieri seu approbari possit subrogatio de qua supra, cum ab-

¹ Forsan acquiritoris (R. T.).

² Forsan censorum idest qui cedunt, vel concessorum, vel successorum (R. T.).

solutione et liberatione ab omni vinculo substitutionis seu primogeniturae, et ad mentem praecitati chirographi apostolici. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium hae meas manu propria firmatas fieri et subscribi, sigilloque nostro debite communiri iussumus. Datum Taurini, die XX mensis februarii MDCLXVI.

Signato MICHAEL

archiepiscopus Taurinensis, media semper solutione laudemii¹ ad sexdecim pro centenario.

Loco † sigilli.

I. B. PASSERONUS.

Supradictum instrumentum investiturae, licet aliena manu, mihi tamen fida scriptum, rogatus et tamquam secretarius in hac parte ab illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo Taurinensi Michaële Begiamo assumptus, ego Antonius Braya, civis Bruxellensis, recipi², ut publicus ducalis notarius Taurini, etc. Hic in fidem praemissorum manualiter signatus BRAYA.

« Petrus Bargellinus, Dei et Apostolicae Sedis gratia archiepiscopus Thebarum, SS. D. N. D. Alexandri divina providentia Papae VII praelatus domesticus et assistens, eiusque et dictae Sanctae Sedis apud serenissimum dominum Carolum Emmanuelem Sabaudiae ducem et Pedemontium principem nuncius, etc., universis fidem facimus et attestamus, etc. (Sequitur legalitas in forma), etc.

BOSCHETTI †

Loco † sigilli, etc. »

§ 2. Et subinde praefatus comes Ioannes Baptista declarationem supradictam, ne de illa dubitari contingeret, in praesentia dicti Michaëlis archiepiscopi iterum fecit per alium instrumentum publicum tenoris sequentis, videlicet:

¹ Edit. Main. habet laudemus (R. T.).

² Videtur legendum recepi (R. T.).

« L'anno del Signore 1667, la quinta indizione, et alli 2 di marzo, in Torino, nel palazzo di monsignor illustrissimo e reverendissimo arcivescovo, parochia di S. Giovanni, alla presenza degl'infra-scritti soliti testimoni astanti e richiesti. Conciossiacosachè l'illustrissimo signor conte Giovanni Battista Begiami abbia ottenuto un chirografo da Sua Santità sotto li VI di febraio MDCLXVI per poter acquistare il feudo di Montasia dall'illustrissimo signor marchese Filippo Sfondrati di Milano . . ; all'illustrissimo e reverendissimo monsignor arcivescovo di questa città d'investirlo, o quella persona da esso signor conte nominanda, per meglio, come per esso chirografo, a qual s'averà relatione; indi abbia ottenuta la permissione dal detto monsignor illustrissimo e reverendissimo sotto li 20 del medesimo mese per patenti, sigillate e sottoscritte PASSARONUS; in ordine al che habbia proceduto a detto acquisto, con convenzione però, che il tutto faceva ad utile e a nome dell'illustrissimo ed eccellentissimo signor Carlo Emmanuel Filiberto Giacinto di Simiana, marchese di Pianezza, dal quale aveva avuto il prezzo per detto acquisto, e così l'abbia dichiarato a monsignor illustrissimo e reverendissimo arcivescovo suo fratello; qual dichiarazione attesa, e secondando la mente di Sua Santità nel detto chirografo espressa di dar l'investitura al detto signor conte Begiami, o alla persona da lui nominanda, abbia concessa l'investitura a favore di detto signor marchese di Pianezza nel modo e forma che si ritrova appresso; e desiderando detto signor marchese di Pianezza, che di tal dichiarazione ne consti atto publico: quindi è che costituito personalmente l'illustrissimo signor conte Giovanni Battista Begiami, cavalier de' santi Maurizio e La-

saro, gentilomo di bocca di S. A., qual spontaneamente per lui, suoi eredi e successori, in ogni miglior modo di ragione possibile, giunto l'intervento e approvazione dell'illustrissimo e reverendissimo monsignor Michele Begiami arcivescovo di questa città, qui presente, e detta approvazione dante, ha dichiarato e dichiara tutto il contenuto nella soprascritta narrativa per vero, e come tale esser la verità, presente me notaro come officio publico fungente, stipulante a nome di detto eccellentissimo signor marchese di Pianezza; il tutto corroborando con loro giuramento prestato, toccato per detto monsignor illustrissimo e reverendissimo il petto a modo de' prelati, e detto illustrissimo signor conte suo fratello la croce a modo de' cavalieri; della quale dichiarazione il molto illustrissimo signor conte Gaspar Brea, intendente della casa di detta S. E., ne chiede testimoniali, la quale io Giovanni Domenico Bay di Val, notaio, e de'attuari dell'eccellentissimo senato, ho ricevute e concesse alla presenza del molto illustrissimo e molto reverendo avvocato Bartolomeo Pochettino, e del molto illustre signor Giovanni Battista Passeroni, segretario arcivescovile, astanti e richiesti. In fede mi sono manualmente sottoscritto, e alla minuta vi sono le seguenti sottoscrizioni: Michele arcivescovo di Torino D. Giovanni Battista Begiami, Gaspare Brea a nome di S. E. di Pianezza, Bartolomeo Pochettino, testimonio, Giovanni Battista Passeroni, testimonio, Bay.

(Sequitur legalitas in forma) ».

Venditionem
etiam
etiam

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatus Carolus Emmanuel Philibertus Hyacinthus marchio praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret:

nos, ipsius Carolus Emmanuel Philibertus Hyacinthus marchionem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, venditionem feudi et castri Montasiae huiusmodi a supradicto Philippo de consensu memoratorum Herculis et Francisci factam, ut praefertur, confectasque desuper scripturas, cum omnibus et singulis in eis contentis, aliis tamen licitis et honestis, ac ecclesiae et mensae archiepiscopali Taurinensi utilibus et proficuis, et quatenus iuxta formam et tenorem cirographi praeinserti facta fuerint, necnon investituram eiusdem feudi et castri Montasiae, cum omnibus suis membris, iuribus et praeeminentibus universis, dicto Carolo Emanuele Philiberto Hyacintho marchioni in feudum nobile, antiquum, avitum, paternum et masculinum pro primogenitis in infinitum a memorato Michaële archiepiscopo sicut praemittitur concessam, ac confectum desuper instrumentum praeinsertum cum omnibus et singulis pactis, conventionibus, conditionibus et capitulis, aliisque in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti necnon solemnitalum quarumcumque tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum praescripto quam aliis quomodolibet in similibus etiam de necessitate observandarum defectus, si qui in praemissis vel eorum aliquo quomodolibet intervenerint seu intervenisse dici, cen-

seri vel praetendi quovis modo possent, supplemus et sanamus, ac tollimus et abolemus; citra imputationem tamen vel alterationem concessionum et investiturarum dicti feudi Montasiae, earumque naturae, ac sine ullo praeludicio quorumcumque iurium et actionum, quae tam in pefitorio quam in possessorio competunt et possunt quovis titulo competere camerae nostrae apostolicae, et mensae archiepiscopali Taurinensi, quocumque tempore et ex quacumque causa et capite, et in quovis casu et eventu; non enim per praesentes litteras omniaque et singula in eis expressa intendimus ullo modo praeiudicare camerae et mensae archiepiscopali praedictis, nec in casu devolutionis vel caducitatis aut confiscationis, nec in alio quocumque iure seu praetensione illarum, etiam quoad expressa, sed tantum confirmare supradictum contractum, aliaque praemissa, pro interesse partium, et prout facta fuerint ex iure eis respective competente, tam vigore investiturarum quam de iure communi, seu alio quocumque modo, ac tollere obstaculum praefatae constitutionis Urbani praedecessoris, quae similes contractus sine beneplacito apostolico fieri prohibentur.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque, spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria derogat.

§ 5. Non obstante dicta Urbani pra-

decessoris, ac, quatenus opus sit, pie memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, earumque alienationibus committendis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae ecclesiae Taurinensis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV aprilis MDCCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 4 aprilis 1667, pontif. anno XII.

DLXIV.

Commissio episcopo Ferrariensi, ut procedat contra expulsores inquisitoris Mantuani a civitate et ducatu Mantuano.

Dilecto filio nostro Joanni Stephano S. R. E. cardinali Dongho nuncupato, ecclesiae Ferrariensis ex concessione et dispensatione apostolica praesuli,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Serista, sanctae Romanae et universalis Inquisitionis procurator fiscalis, quod, cum dilectus filius Hyacinthus Maria Granara, frater expresse

Expositio.

professus Ordinis Praedicatorum, in civitate et ducatu Mantuano contra haereticam pravitatem inquisitor apostolica auctoritate deputatus, nuper armata manu ab inquisitione ac civitate et ducatu huiusmodi mediante facto Romualdi Vailadi, salutis suae immemoris, et aliorum illi forsitan adhaerentium; non sine maximo populi scandalo expulsus fuerit; idem Petrus, quo iniuriae et offensionis huiusmodi quanto citius, ut par est, reparari possint, super reparatione huiusmodi, necnon reintegratione memorati Hyacinthi Mariae ad eius officium inquisitoris huiusmodi illiusque liberum exercitium, contra omnes delinquentes summarie agere intendit: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut de opportuno iustitiae remedio in praemissis providere de benignitate apostolica dignemur.

§ 2. Nos igitur, iustitiam unicuique ministrari, ac delicta huiusmodi minime impunita remanere volentes, necnon causae seu causarum infrascriptarum statum et merita praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, dictumque Petrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, causam et causas, quam et quas praefatus Petrus, de et super praemissis, contra omnes et singulos delinquentes, ac quoscunque alios, qui auxilium, consilium vel favorem desuper praestiterunt, movere

1 Syntaxim redintegret lector scius (R. T.).

intendit, cum omnibus suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figura iudicii, omnique et quacumque appellatione, reclamatione, recursu et restitutione in integrum remotis, auctoritate nostrae apostolicae audias; cognoscas, simulque ac semel et unica sententia, si ita tibi videbitur, prout iuris fuerit, decidas, sineque debito termines, et deinde sententiam huiusmodi exequaris, seu debita executioni demandari cures, mandes et facias; nos enim tibi citandi dictos delinquentes, omnesque alios quos opus fuerit, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie de non tuto accessu, illisque et quibus tibi videbitur sub sententiis, censuris et poenis inhibendi, contradictores in illas, servata forma Concilii Tridentini, incidisse declarandi, aggravandi, reaggravandi, et interdicendi, auxiliumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, ac attentata et innovata quaecumque, prout de iure, in primis et ante omnia revocandi, necnon delinquentes et alios supradictos, quatenus opus sit, carcerandi, debitisque poenis afficiendi et puniendi, aliaque omnia et singula in praemissis, et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi et exequendi, plenam et amplam facultatem, dicta auctoritate, earumdem tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iura-

Derogatio contrariorum.

mento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXI aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 21 aprilis 1667, pontif. anno XIII.

DLXV.

Commissio duobus archiepiscopis et quatuor episcopis regni Galliarum super suppressione ordinationum seu mandamentorum a quatuor episcopis eiusdem regni occasione formularii Suae Sanctitatis editorum.

Venerabilibus, fratribus Tolosano et Bituricensi archiepiscopis, et Vanzensi, Lombriensi, Ludovensi, Macloviensi, Svesionensi, Mimatensi et Dolensi episcopis, indicibus delegatis,

Alexander Paps VII.

Venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos alias per quasdam nostras anno Incarnationis Dominicae

† Male edit Main. legit an. XII (R. T.).

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

MDLXIV, xv kalendas martii, emanatas litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, mandaverimus venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis regni Galliarum, ut formulario, a nobis per easdem litteras edito adversus quinque propositiones e libro, cui titulus est Augustinus, Cornelii Iansenii quondam episcopi Iprensis, excerptas, et in sensu ab eodem Cornelio Iansenio intento damnatas, subscriberent, et a suis subditis subscribi curarent; et, sicut ad aures nostras non sine gravi animi nostri molestia pervenit, quatuor episcopi praescripti regni, scilicet Aletensis, Andegavensis, Apamiarum et Bellocensis, quasdam protestationes seu declarationes, quas idionate gallico *Mandamenta* vocant, concernentes dictum formularium, fecerint et typis edi curaverint sub datis 1 et XXIII iunii ac VIII et XXXI iulii MDCLXV respective:

§ 2. Hinc est quod nos, ne malum in praedictis mandamentis contentum serpat, fraternitatibus vestris, in virtute sanctae obedientiae, auctoritate apostolica, harum serie, districte praecipimus et committimus, ut praedictis Aletensi, Andegavensi, Apamiarum et Bellocensi episcopis, ac eorum cuilibet, eadem auctoritate mandetis ut praedicta mandamenta apud se nullo modo retineant neve illis quoquo modo utantur, sed illa veluti vetita a sancta Sede Apostolica habeant, et a suorum subditorum manibus omnino avocent seu colligant, alioquin, nisi infra duos menses a die intimationis praesentium litterarum eis et eorum cuilibet per vos faciendae computandos, hisce nostris mandatis paruisse ostenderit, adversus illos tamquam contra inobedientes decretis dictae Sedis Apostolicae ad poenas canonicas dicta auctoritate procedatis, nulla adversus prae-

Pontifex supplicavit mandamenta prout in rubrica.

missa exceptione, protestatione vel declaratione, quam per eos seu eorum aliquem proponi contigerit, admissa, omnique et quacumque appellatione, recusatione et recursu remotis. Si quis autem vestrum interesse praedictis non potuerit, vel, quod non credimus, noluerit, archiepiscopo vel episcopo ex vobis antiquiori facultatem concedimus alium episcopum vel archiepiscopum in eius locum subrogandi.

Duratio praesentis.

§ 3. Volumus autem hanc nostram delegationem solum per annum, a die datae praesentium computandam, perdurare, alias dicto anno elapso nulla sit.

Obstantia tollit.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 22 aprilis 1667, pontif. anno XIII.

DLXVI.

Commissio contra quatuor episcopos Galliarum, ut subscribant, et subscribere curent formulario contra propositiones Iansenianas edito.

Venerabilibus fratribus Tholosano et Bituricensi archiepiscopis, ac Vanzensi, Lombardiensi, Lodevensi, Macloviensi, Svesionensi, Mimatensi et Dolensi episcopis, iudicibus delegatis,

Alexander Papa VII.

Venerabiles fratres. salutem et apostolicam benedictionem.

Reversal alias constitutiones.

§ 1. Licet alias nos per quasdam nostras anno Incarnationis Dominicæ MDCLXIV, xv kalendas martii, emanatas

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, mandavimus venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis regni Galliarum, ut formulario, a nobis per easdem litteras edito adversus quinque propositiones a libro, cui titulus est *Augustinus*, Cornelii Iansenii quondam episcopi Iprensis excerptas, et in sensu ab eodem Cornelio Iansenio intento damnatas, subscriberent, et a suis subditis subscribi curarent; nihilominus, sicut ad aures nostras, non sine gravi animi nostri molestia pervenit, quatuor dicti regni episcopi, scilicet Aletensis, Andegavensis, Apamiarum et Bellovacensis, obedientiae nobis et sanctae Sedis Apostolicae debitae immemores, iniunctam sibi subscriptionem declinare et eludere conati sunt.

§ 2. Quocirca nos pro nostro officii pastoralis munere providere volentes, ne haeresis Ianseniana in regno praedicto serpat et grassetur, fraternitatibus vestris in virtute sanctae obedientiae auctoritate apostolica harum serie districte praecipimus et committimus, ut dictis Aletensi, Andegavensi, Apamiarum et Bellovacensi episcopis, et eorum cuilibet, eadem auctoritate mandatis, ut, infra triginta dies a die intimationis seu notificationis praesentium litterarum eis et eorum cuilibet per vos faciendae computandos, pure, simpliciter, absque ulla omnino protestatione, exceptione vel declaratione, praedicto formulario subscribant, sicque pure, simpliciter et absque ulla protestatione, exceptione vel declaratione a suis subditis subscribere curent, sub poena suspensionis ab exercitio pontificalium, interdicti ab ingressu ecclesiae, aliisque poenis etiam gravioribus arbitrio vestro infligendis: alias, dicto termino elapso, dictisque subscriptionibus minime factis et subsequitis,

Mandat subscribi prout in rubrica.

ad declarationem incursus praedictarum poenarum, seu in eas condemnationem, dicta auctoritate deveniatis, nulla super praemissis protestatione, exceptione vel declaratione admissa, omnique appellatione, recusatione et recursu remotis. Si quis autem vestrum praedictis interesse non potuerit, vel, quod non credimus, noluerit, archiepiscopo vel episcopo ex vobis antiquiori alium episcopum vel archiepiscopum in eius locum subrogandi facultatem concedimus.

Duratio praesentis.

§ 3. Volumus autem hanc nostram delegationem solum per annum, a die

datae praesentium computandam, perdurare, alias, dicto anno elapso, nulla sit.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 22 aprilis 1667, pontif. anno XIII

Derogat contrariis.